SAMENWERKINGSAKKOORD BETREFFENDE HET KADER VOOR DE UITGEBREIDE PRODUCENTENVERANTWOORDELIJKHEID VOOR BEPAALDE AFVALSTROMEN EN VOOR ZWERFVUIL

Gelet op artikel 39 van de Grondwet;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de bijzondere wetten van 8 augustus 1988 en van 16 juli 1993, en in het bijzonder artikel 6, §1, II, 2°, en artikel 92bis, §1;

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, artikel 42;

Gelet op het decreet van het Vlaamse Gewest van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, het decreet van het Waalse Gewest van 9 maart 2023 betreffende de afvalstoffen, het circulair gebruik van de materialen en de openbare netheid, alsook de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 14 juni 2012 betreffende afvalstoffen;

Gelet op het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval;

Overwegende dat onderhavig Samenwerkingsakkoord onder meer tot doel heeft de gedeeltelijke omzetting en uitvoering te regelen van de Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen;

Overwegende dat onderhavig Samenwerkingsakkoord onder meer tot doel heeft de gedeeltelijke omzetting en uitvoering te regelen van de Richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu;

Overwegende dat de Interregionale Verpakkingscommissie, opgericht in het kader van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt omgevormd tot een Interregionale Commissie voor de UPV, die zal bestaan uit 2 afzonderlijke Beslissingsorganen en een gemeenschappelijk Permanent Secretariaat; dat deze Interregionale Commissie voor de UPV een centrale rol zal spelen in de toepassing van huidig Samenwerkingsakkoord en in de controle op de naleving ervan;

Overwegende dat het afvalstoffenbeleid in België tot doel moet strekken de negatieve gevolgen van de productie en het beheer van afvalstoffen voor menselijke gezondheid en milieu tot een minimum te beperken; dat dit beleid ook moet gericht zijn op vermindering van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en de praktische toepassing van de afvalstoffenhiërarchie zoals deze voortvloeit uit Richtlijn 2008/98/EG;

Overwegende dat de invoering van het begrip “uitgebreide verantwoordelijkheid voor producenten” in de Richtlijn 2008/98/EG één van de middelen is die ertoe moeten bijdragen dat bij het ontwerpen en produceren van goederen het efficiënte gebruik van grondstoffen gedurende de gehele levenscyclus van de goederen, met inbegrip van reparatie, hergebruik, demontage en recycling, ten volle in aanmerking wordt genomen en wordt gefaciliteerd, zonder dat het vrij verkeer van goederen in de interne markt in het gedrang komt;

Overwegende dat een nationaal kader noodzakelijk is voor de implementatie van de Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, omdat producten op de Belgische markt worden gebracht en er geen gewestelijke deelmarkten bestaan; dat het bereiken van doelstellingen inzake inzameling en

verwerking, uitgedrukt in verhouding tot de op de markt gebrachte hoeveelheid, enkel op nationaal niveau kan worden gecontroleerd en afgedwongen;

Overwegende dat het nodig is de regelgeving regelmatig te herzien in functie van technologische evoluties, alsook evoluties in maatschappelijke noden en beleidsmatige inzichten; dat bijgevolg een mechanisme nodig is om de nationale reglementering vlot aan te passen; dat er daarom geopteerd wordt voor uitvoerende Samenwerkingsakkoorden per afvalstroom, waarin de nationale doelstellingen worden opgelegd, met respect voor de Europese regelgeving;

Overwegende dat, zolang er voor een bepaalde afvalstroom geen uitvoerend samenwerkingsakkoord in voege is, dat uitvoering geeft aan de “Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid” op basis van huidig Samenwerkingsakkoord, de toepasselijke gewestelijke regelgeving inzake de “Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid” voor deze stroom onverkort van toepassing blijft;

Overwegende dat de Gewesten door middel van een Samenwerkingsakkoord met kracht van wet voornoemd nationaal kader tot stand kunnen brengen;

Overwegende dat onderhavig Samenwerkingsakkoord, overeenkomstig het principe ”de vervuiler betaalt”, alsmede de mogelijkheid die hiertoe wordt geboden in Richtlijn 2008/98/EG, de kosten van het afvalbeheer geheel ten laste wil leggen van de producenten die de vermelde afvalstromen voortbrengen; dat deze kosten zo dienen te worden berekend dat zij de totale en reële milieukosten van de productie en het integrale beheer van het afval weergeven;

Overwegende dat de beheersorganismen die de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid op zich nemen van de producenten van de in Boek II van onderhavig Samenwerkingsakkoord vermelde afvalstromen die bij hen zijn aangesloten, deze kosten vandaag slechts gedeeltelijk dragen, waardoor een deel van de kosten bij de gemeenschap blijft;

Overwegende dat voortschrijdend inzicht heeft aangetoond dat, in tegenstelling tot de gangbare overtuiging ten tijde van het tot stand komen van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, de kosten die gepaard gaan met het verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong niet alleen ten dele worden gedragen door andere bedrijven dan de verpakkingsverantwoordelijken, maar dat het gewestelijke beleid inzake preventie, sensibilisering en controle maakt dat deze kosten tevens ten dele worden gedragen door de gemeenschap; dat de principes van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid en “de vervuiler betaalt”, zoals deze worden gestipuleerd door de Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen, maken dat deze overblijvende kosten bij andere bedrijven en de gemeenschap correct dienen te worden toegewezen, zijnde aan de verpakkingsverantwoordelijken zelf; dat deze overblijvende kosten worden gecompenseerd door het invoeren van een financiële verplichting tot bijdrage aan het beleid van de gewesten in hoofde van de verpakkingsverantwoordelijken van verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong;

Overwegende dat ook afvalstromen met een netto positieve waarde, dit wil zeggen afvalstromen waarvoor de totale kosten van het beheersorganisme om te voldoen aan de opgelegde doelstellingen lager zijn dan de opbrengsten die deze afvalstromen genereren voor het beheersorganisme, nog steeds andere kosten veroorzaken in hoofde van de gemeenschap, zoals bijvoorbeeld inzake preventie en communicatie aan de burgers;

Overwegende dat huidig Samenwerkingsakkoord ook dit deel van de kosten ten laste van de voor de afvalstromen verantwoordelijke producenten wil leggen, door middel van de betaling door de beheersorganismen van een heffing die wordt uitgedrukt als een bedrag per inwoner per jaar; dat de hoogte van de bedragen per afvalstroom afgeleid werden uit enerzijds de heffing van 0,50 euro per inwoner en per jaar voorzien in artikel 13, §1, 12°, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, die eenzelfde doel nastreeft, en anderzijds de operationele kosten voor het beheer van de afvalstroom, die berekend werden op basis

van de balanspost 60/61 (“aankopen bij derden”) in de meest recente jaarrekeningen van elk beheersorganisme, vergeleken met dezelfde kosten bij het erkende organisme voor huishoudelijk verpakkingsafval in het kader van voornoemd Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008; dat eenzelfde verplichting wordt voorzien voor het erkende organisme voor bedrijfsmatig verpakkingsafval in het kader van dat Samenwerkingsakkoord, omdat dezelfde omstandigheden zich ook daar voordoen;

Overwegende dat de bedragen van de heffing jaarlijks worden geïndexeerd;

Overwegende dat de heffingen voor elke afvalstroom die gevat wordt door dit Samenwerkingsakkoord, er zich op zullen richten om te worden besteed aan algemene preventiemaatregelen of aan preventiemaatregelen die specifiek zijn voor die bijzondere afvalstroom;

Overwegende dat er nog niet voor alle afvalstromen een beheersorganisme bestaat en er daarom voor de betrokken afvalstromen momenteel een nultarief geldt; dat het de bedoeling is om dit Samenwerkingsakkoord regelmatig te herzien, om het aan de realiteit aan te passen;

Overwegende dat de producenten die hun Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid niet hebben overgedragen aan een beheersorganisme, deze kosten zelf dragen door middel van de opmaak van een individueel beheersplan, waarin modaliteiten worden vastgelegd die maken dat deze producenten in dezelfde mate bijdragen aan het beleid als de producenten die wel zijn aangesloten bij een beheersorganisme; dat eenzelfde verplichting ook wordt voorzien voor de verpakkingsverantwoordelijken die individueel aan de terugnameplicht voldoen in het kader van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008, zowel voor wat betreft het verpakkingsafval van huishoudelijke oorsprong als het verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong, omdat deze verpakkingsverantwoordelijken zich in eenzelfde situatie bevinden;

Overwegende dat in een aantal gevallen aan een beheersorganisme een bijkomende heffing zal worden opgelegd; dat dit zal gelden in het geval waarin het beheersorganisme de opgelegde doelstellingen niet haalt; dat in huidige tekst niet wordt gekozen voor strafsancties of administratieve geldboetes, maar wel voor heffingen die ten goede komen aan het beleid van de Gewesten; dat het niet halen van de doelstellingen immers bijkomende kosten veroorzaakt voor de gemeenschap inzake het beheer van afvalstoffen;

Overwegende dat er ook een bijkomende heffing zal gelden in het geval waarin het beheersorganisme te hoge reserves heeft, omdat van de beheersorganisme financiële en budgettaire efficiëntie mag worden verwacht en deze te hoge reserves een ongerechtvaardigde last voor de consumenten vertegenwoordigen; dat de bijkomende heffing de beheersorganismen ertoe moet aanzetten alles in het werk te stellen om de hun opgelegde taken en doelstellingen zo kostenefficiënt mogelijk te vervullen;

Overwegende dat de norm voor de toelaatbare hoogte van de reserves in functie staat van de werkingskosten van het beheersorganisme voor de betrokken afvalstroom; dat hieronder de kosten worden verstaan die in de jaarrekening vallen onder de noemer “bedrijfskosten (code 60/66A)”, met uitzondering van de toevoegingen aan de voorzieningen (code 635); dat het dus de som betreft van de codes 60, 61, 62, 630, 631, 64 en 66A;

Overwegende dat enerzijds moet vermeden worden dat boekhoudkundig onrechtmatige provisies worden aangelegd, om te dienen als “de facto”-reserves; dat de beheersorganismen anderzijds ook autonomie wordt gegund om aan hun UPV-verplichtingen te voldoen en om een eigen financieel beleid als voorzichtig en redelijk persoon te voeren; dat provisies enkel mogelijk zijn binnen het strikte kader van het boekhoudrecht en dat, om te kunnen verifiëren dat dit het geval is, een objectieve onderbouwing van de boekhoudkundige noodzaak van de provisies, aan de hand van studies, noodzakelijk is; dat hierbij moet opgemerkt worden dat het goedkeuren van de rekening door de eigen revisor als zodanig geen voldoende reden is om te aanvaarden dat de provisies verantwoord zijn; dat een billijke procedure wordt voorzien om de controle door de eigen revisor te laten toetsen en

aanvullen door een onafhankelijke controle, conform het boekhoudrecht en de deontologische regels, zoals bepaald door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren; dat deze procedure haar goede werking heeft aangetoond in het kader van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval voor de erkende organismen Fost Plus en Valipac;

Overwegende dat het beperken van de reserves en provisies ook nodig is om een marktverstoring te vermijden tussen de huidige beheersorganismen en toekomstige beheersorganismen voor eenzelfde afvalstroom en om problemen te vermijden inzake de terugstorting van provisies in geval van stopzetting van het lidmaatschap van een producent;

Overwegende dat het gerechtvaardigd is om bij de beoordeling van de vraag of een producent in voldoende mate bijdraagt aan het beleid van de Gewesten, bijzondere flexibiliteit aan de dag te leggen voor producenten die producten uitsluitend voor eigen gebruik invoeren of hun afvalstoffen in een gesloten circuit beheren, omdat deze producenten in veel mindere mate bijdragen aan de afvalstoffenproblematiek, waaraan het beleid van de Gewesten moet verhelpen;

Overwegende dat de Gewesten, door te bepalen dat een beheersorganisme een taak van algemeen belang heeft, in de mate waarin de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die haar wordt toevertrouwd betrekking heeft op huishoudelijk afval, geenszins het oogmerk hebben om dat beheersorganisme daarom te onderwerpen aan de wetgeving inzake overheidsopdrachten; dat het enkel aan de federale wetgever toekomt om het toepassingsgebied van de wetgeving overheidsopdrachten te bepalen;

Overwegende dat het gerechtvaardigd is om een producent die niet is aangesloten bij een beheersorganisme en die niet in staat blijkt te zijn om zijn inzamel- of verwerkingsdoelstellingen te behalen, geen bijkomende heffing op te leggen, zoals dat wel het geval is bij een beheersorganisme dat niet in staat blijkt te zijn deze doelstellingen te behalen, omdat de producent die niet is aangesloten bij een beheersorganisme in dat geval zal worden verplicht om zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid alsnog over te dragen aan een beheersorganisme;

Overwegende dat erkenningen, te verlenen door de Interregionale Commissie voor de UPV, worden voorzien voor de beheersorganismen; dat deze erkenningen enkel betrekking hebben op de bepalingen van huidig Samenwerkingsakkoord en geen materies betreffen die voorbehouden blijven aan de Gewesten; dat de verleende erkenningen dus complementair zijn aan de gewestelijke regelgevingen;

Overwegende dat de beheersorganismen onderworpen worden aan billijke verplichtingen die het algemeen belang dienen; dat de beheersorganismen in dat kader ook onderworpen worden aan beperkte rapporterings- en goedkeuringsverplichtingen in hoofde van de Interregionale Commissie voor de UPV;

Overwegende dat beheersorganismen als uitsluitend statutair doel moeten hebben het uitvoering geven aan de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, maar dat het soms nodig is om dit statutair doel beperkt uit te breiden, om het beheersorganisme in staat te stellen om de opgelegde resultaten op een kostenefficiënte wijze te behalen; dat deze uitbreiding evenwel slechts kan aanvaard worden als er voldoende garanties zijn dat er geen risico is op een verstoring van de concurrentie; dat de Interregionale Commissie voor de UPV de mogelijkheid moet hebben om hierover de relevante adviezen in te winnen, bijvoorbeeld van de Belgische Mededingingsautoriteit , en dat het beheersorganisme vervolgens moet rekening houden met de opmerkingen van de Interregionale Commissie voor de UPV;

Overwegende dat de nationale wetgeving geen afbreuk mag doen aan de bevoegdheid van de Gewesten inzake het afvalbeleid om het operationeel kader voor de uitvoering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid vast te leggen; dat het interregionaal kader daarom beperkt blijft tot hetgeen uitsluitend op nationaal vlak kan worden geregeld;

Overwegende dat aan producenten van diverse producten verplichtingen van diverse aard worden opgelegd om de milieuhygiënische inzameling en verwerking ervan zoveel mogelijk te maximaliseren; dat er niettemin een aantal producten blijven waarbij, omwille van de specifieke aard van het product, het opleggen van bepaalde maatregelen bijzonder moeilijk is; dat niettemin de nodige maatregelen moeten genomen worden om te vermijden dat hoe dan ook bepaalde afvalstoffen onbeheerd worden achtergelaten en zwerfvuil worden;

Overwegende dat zwerfvuil een belangrijk maatschappelijk en milieuprobleem vormt en een grote financiële kost oplegt aan de gemeenschap voor de opruiming ervan en dat het aangewezen is dat de producenten van producten die aanzienlijk bijdragen tot de zwerfvuilproblematiek, de kosten voor de voorkoming en opruiming van zwerfvuil financieren;

Overwegende dat producenten de keuze hebben om individueel aan hun verplichtingen te voldoen, of om zich te verenigen in een collectief organisme, of om de taak van het collectief organisme toe te vertrouwen aan een erkend organisme in het kader van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval;

Overwegende dat de financiële bijdrage van de producenten in de kosten voor de voorkoming en opruiming van zwerfvuil de reële en de volledige kosten zou moeten dekken; dat deze financiële bijdrage evenwel niet meer mag bedragen dan de kosten die noodzakelijk zijn om de nodige diensten op een kostenefficiënte manier aan te bieden; dat de kosten beperkt zijn tot kosten voor werkzaamheden uitgevoerd door of namens overheidsinstanties en dat de gewestelijke administraties deze op transparante wijze vaststellen, in lijn met het Europees recht;

Overwegende dat dezelfde verplichtingen worden opgelegd voor huishoudelijk verpakkingsafval, door middel van wijzigingen aan het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, als voor de andere afvalstromen die in belangrijke mate verantwoordelijk zijn voor het ontstaan van zwerfvuil; dat, evenwel door de invoering van een systeem van statiegeld of een gelijkwaardig systeem, kan verwacht worden dat het aandeel huishoudelijke verpakkingen in het zwerfvuil zal dalen, waardoor het nodig is om een progressieve daling van de heffing voor de huishoudelijke verpakkingen te voorzien; dat het daarenboven aangewezen is om de heffing voor de huishoudelijke verpakkingen in een eerste fase te beperken tot deze verpakkingen die door de SUP-richtlijn worden geviseerd, alsook de verpakkingen van sigaretten en de huishoudelijke drankverpakkingen uit blik, vanwege hun significante aanwezigheid in zwerfafval en de huidige afwezigheid van een statiegeldsysteem of gelijkwaardig systeem;

Overwegende dat de heffingen voor elk van deze afvalstromen bepaald werden op basis van de werkelijke kosten die door elk van de Gewesten geraamd werden voor het efficiënte beheer van het zwerfvuil door volledige studies die werden gerealiseerd op basis van de beoordeling van de totale en reële kosten, dewelke op transparante en proportionele wijze aangepast werden overeenkomstig de principes van de Richtlijn (EU) 2019/904 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu, verdeeld tussen de afvalstromen, op basis van de meest recente fractietellingen van de Gewesten; dat de berekeningsmethode zodanig werd ontwikkeld dat de kosten voor het voorkomen, opruimen, vervoeren en verwerken van zwerfvuil, alsook de kosten van toezicht en bestraffing van het ingestelde beleid, proportioneel per productgroep konden worden vastgesteld; dat de omstandigheden in de Gewesten evenwel onderling niet volledig vergelijkbaar zijn; dat bovendien een eenduidige regel voor de berekening van de heffing zich opdringt;

Overwegende dat dezelfde verplichtingen worden opgelegd aan producenten en verpakkingsverantwoordelijken die individueel aan hun verplichtingen willen voldoen; dat daartoe aan producenten, voor andere afvalstromen dan verpakkingen, die individueel aan hun verplichtingen willen voldoen, een “individueel beheersplan zwerfvuil” wordt opgelegd, terwijl aan verpakkingsverantwoordelijken die individueel aan hun verplichtingen willen voldoen, dezelfde verplichtingen toepasselijk worden gemaakt in het kader van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008;

Overwegende dat het de bedoeling is om de financiële bijdragen regelmatig te evalueren aan de hand van fractietellingen en een inventarisatie van de kosten, waarbij de Gewesten ernaar streven om een uniforme berekeningsmethode van de kosten toe te passen; dat dit Samenwerkingsakkoord zal worden aangepast, wanneer zou blijken dat de financiële bijdragen niet meer overeenstemmen met de realiteit;

Overwegende dat de heffing geen disproportioneel hoge impact mag hebben in vergelijking met het economisch gewicht van een sector; dat overheden volgens de Europese Kaderrichtlijn Afval (2008/98/EC) bij de toepassing van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid rekening moeten houden met de economische haalbaarheid;

Overwegende dat kauwgom een aanzienlijk deel van het zwerfvuil uitmaakt en niet onder het toepassingsgebied van de SUP-richtlijn valt, maar wel een reëel probleem vormt op het vlak van openbare netheid en reiniging, dat het daarom aangewezen is om preventie- en opkuisacties en -campagnes op te zetten;

Overwegende dat de inwerkingtreding van de heffingen voortvloeit uit de bepalingen van de SUP-richtlijn;

Overwegende dat het noodzakelijk is om in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest gezamenlijk maatregelen te nemen betreffende voorkoming van zwerfvuil en de financiering van de zwerfvuilkosten, zonder dat de Belgische economische unie en monetaire eenheid worden verstoord;

Overwegende dat alleen een Samenwerkingsakkoord met kracht van wet een voldoende garantie biedt om op het hele Belgische grondgebied een uniforme regeling te treffen,

BOEK I – GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Afdeling 1 – Algemene bepalingen

Artikel 1

§1. Dit Samenwerkingsakkoord is een gedeeltelijke omzetting van de Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen en de Richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu.

§2. Dit Samenwerkingsakkoord heeft kracht van wet en is rechtstreeks van toepassing in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest.

Behoudens andersluidende bepalingen doet dit Samenwerkingsakkoord geen afbreuk aan de geldende gewestelijke wetgeving betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen en aan het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval.

Dit Samenwerkingsakkoord doet geen afbreuk aan de bevoegdheden van de gemeenten of de agglomeraties inzake volksgezondheid en veiligheid op de openbare weg. Dit Samenwerkingsakkoord is van toepassing op het beheer van afvalstoffen die onder de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid vallen, zonder hierbij evenwel afbreuk te doen aan de mogelijkheid voor de gemeenten en de Brusselse agglomeratie om in het kader van hun bevoegdheden aanvullende reglementeringen te treffen betreffende de inzameling van deze afvalstoffen.

§3. Dit Samenwerkingsakkoord geeft gedeeltelijke uitvoering aan hoofdstuk VIII van de Verordening (EU) 2023/1542 inzake batterijen en afgedankte batterijen. Het Beslissingsorgaan UPV en de

Gewestelijke administratie, zoals gedefinieerd in artikel 2, §1, 5° en 20° van dit Samenwerkingsakkoord, zijn bevoegde autoriteiten overeenkomstig artikel 54 (1) van de Verordening (EU) 2023/1542.

Artikel 2

§1. Voor de toepassing van dit Samenwerkingsakkoord wordt verstaan onder:

1° « Elektrische en elektronische apparaten » of « EEA »: apparaten die afhankelijk zijn van elektrische stromen of elektromagnetische velden om naar behoren te werken en apparaten voor het opwekken, overbrengen en meten van die stromen en velden en die bedoeld zijn voor gebruik met een spanning van maximaal 1 000 volt bij wisselstroom en 1 500 volt bij gelijkstroom;

2° « Voertuig »: voertuigen die onder categorie M1 of N1 vallen als omschreven in Verordening (EU) 2018/858, alsmede driewielige motorvoertuigen als omschreven in Verordening (EU) 168/2013, met uitzondering van driewielers, ongeacht hoe het voertuig tijdens het gebruik werd onderhouden of gerepareerd en ongeacht of het werd uitgerust met door de producent geleverde onderdelen dan wel met andere onderdelen die als vervangings- of inbouwonderdeel in overeenstemming met de relevante gemeenschapsbepalingen of interne bepalingen werden aangebracht;

3° « Producent » in de zin van Boek II van huidig Samenwerkingsakkoord:

- Van EEA: elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die ongeacht de verkooptechniek, met inbegrip van verkoop op afstand overeenkomstig de bepalingen van artikel I.8, 15°, van het Wetboek van Economisch Recht:
  a) is gevestigd op het Belgische grondgebied en onder zijn eigen naam of merk EEA vervaardigt, of EEA laat ontwerpen of vervaardigen die hij onder zijn naam of merk op het Belgische grondgebied verhandelt,
  b) is gevestigd op het Belgische grondgebied en daar onder zijn eigen naam of handelsmerk apparatuur wederverkoopt die door andere leveranciers is geproduceerd; hierbij wordt de wederverkoper niet als „producent” aangemerkt wanneer het merkteken van de producent zoals bepaald in punt a) op het apparaat zichtbaar is,
  c) is gevestigd op het Belgische grondgebied en er beroepsmatig EEA uit een derde land in de handel brengt, of
  d) is gevestigd buiten het Belgische grondgebied en via verkoop op afstand in de zin van artikel I.8, 15°, van het Wetboek van Economisch Recht, EEA rechtstreeks of door gebruik te maken van een online marktplaats verkoopt aan particuliere huishoudens of aan andere gebruikers dan particuliere huishoudens in België.

  Diegene die uitsluitend voorziet in financiering op grond van of in het kader van een financieringsovereenkomst wordt niet als „producent” aangemerkt, tenzij hij tevens optreedt als producent in de zin van het bepaalde onder de punten a) tot en met d);
- Van voertuigen: de voertuigfabrikant of de beroepsimporteur van een voertuig in België;
- Van andere producten: elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die, ongeacht de gebruikte verkooptechniek, met inbegrip van verkoop op afstand overeenkomstig artikel I.8, 15°, van het Wetboek van Economisch Recht:
  a) is gevestigd op het Belgische grondgebied en een product vervaardigt onder zijn eigen naam of merk, of een product laat ontwerpen of vervaardigen dat hij onder zijn naam of merk op het grondgebied verhandelt,
  b) is gevestigd op het Belgische grondgebied en daar onder zijn eigen naam of merk een product wederverkoopt dat door andere leveranciers is geproduceerd; hierbij wordt de doorverkoper niet als producent van het product aangemerkt als het merk van de producent, vermeld in punt a), op het product zichtbaar is,
  c) is gevestigd op het Belgische grondgebied en er beroepsmatig een product op de markt brengt dat afkomstig is uit een derde land,
  d) is gevestigd op het Belgische grondgebied en een product vervaardigt of invoert dat hij beroepsmatig op het grondgebied bestemt voor eigen gebruik, of

e) is gevestigd buiten het Belgische grondgebied en een product via verkoop op afstand, in de zin van artikel I.8, 15°, van het Wetboek van Economisch Recht, rechtstreeks of door gebruik van een onlinemarktplaats, aan particuliere huishoudens of andere gebruikers dan particuliere huishoudens op het grondgebied verkoopt.

Diegene die uitsluitend voorziet in financiering op grond van of in het kader van een financieringsovereenkomst, wordt niet als „producent" aangemerkt, tenzij hij ook optreedt als producent als vermeld in punt a) tot en met e);

4° « Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid »: een reeks vastgestelde maatregelen om ervoor te zorgen dat producenten van producten de financiële of financiële en organisatorische verantwoordelijkheid dragen voor het beheer van de afvalfase van de levenscyclus van een product;

5° « Beslissingsorgaan UPV »: het overlegplatform van de Gewesten, vroeger aangeduid als het « Interregionaal Platform voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheden » of « IPUP », dat een afdeling is van het Beslissingsorgaan van de Interregionale Commissie voor de UPV en dat belast is met sommige taken van bestuur, controle, goedkeuring en advies in het kader van dit Samenwerkingsakkoord;

6° « Beheersorganisme »: de vereniging zonder winstoogmerk, opgericht en gefinancierd door de producenten, die de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die wordt opgelegd in Boek II van dit Samenwerkingsakkoord, van de bij hem aangesloten producenten op zich neemt;

7° « Interregionale Commissie voor de UPV »: de instelling bedoeld in artikel 23 van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval;

8° « Reserve »: een gedeelte van het eigen vermogen van een onderneming, boven de nominale waarde van het gestort en opgevraagd kapitaal, dat dient om een gedeelte van de winst te bewaren voor toekomstig gebruik;

9° « Provisie »: een toepassing van het boekhoudkundig recht die de ondernemingen verplicht om te anticiperen op gebeurtenissen die een negatieve impact zouden kunnen hebben op hun patrimonium; de provisie kan slechts gebruikt worden voor de dekking van de toekomstige kosten waarvoor ze werd voorzien;

10° « Heffing »: het forfaitaire bedrag bedoeld in artikel 8, 13, 14 of 27 van huidig Samenwerkingsakkoord;

11° « Olie »: alle soorten minerale of synthetische smeerolie of industriële olie, zoals olie van verbrandingsmotoren en versnellingsbakken, alsmede smeerolie, olie voor turbines en hydraulische oliën;

12° « Band »: elke volle of luchtband uit rubber en eventuele andere materialen, met inbegrip van bandages, met uitzondering van fietsbanden;

13° « Onlinemarktplaats »: een digitaal platform, een portaal of enig ander gelijkaardig elektronisch middel, applicatie of dienst, die een verkoper in staat stelt een overeenkomst op afstand, in de zin van artikel I.8, 15°, van het Wetboek van Economisch Recht, af te sluiten met gebruikers van de onlinemarktplaats;

14° « Beheerder van een onlinemarktplaats »: iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die, al dan niet ten bezwarende titel, een onlinemarktplaats organiseert of beheert;

15° « Matras »: product dat bestemd is om op te slapen en te rusten, dat geschikt is voor het gebruik door de mens voor een lange periode, dat bestaat uit een sterke hoes, gevuld met kernmaterialen, en

dat kan worden geplaatst op een bestaande ondersteunende bedstructuur, inclusief topper; een topper is een dunne matras die bovenop de normale matras wordt gelegd;

16° « Zonnepaneel »: elektrisch apparaat dat is ontworpen met als doel om elektriciteit op te wekken uit (zon)licht voor openbare, commerciële, industriële, landelijke en residentiële toepassingen; deze definitie omvat niet de apparatuur met geïntegreerde PV-cellen, die als functie hebben om elektriciteit te genereren die nodig is om die apparatuur te laten werken;

17° « Wegwerpluier »: een luier die bestemd is voor eenmalig gebruik of delen hiervan;

18° « Textiel »: een verzamelnaam van de productgroep bestaande uit kleding, schoeisel, linnen en producten vervaardigd uit natuurlijke of synthetische vezels; de textielfractie bevat zowel herbruikbaar als niet herbruikbaar textiel;

19° « Meubelen »: alle roerende goederen, waarvan alle buitenafmetingen groter dan of gelijk zijn aan 40 centimeter of waarvan het volume groter dan of gelijk is aan 60 kubieke decimeter, die bestemd zijn voor het gebruik of de versiering van lokalen of hun exterieur, met uitzondering van matrassen;

20° « Gewestelijke administratie »: de administratie aangewezen door het Gewest;

21° « In de handel brengen »: het voor het eerst op de Belgische markt aanbieden van een product;

22° « Op de markt aanbieden »: het in het kader van een handelsactiviteit, al dan niet tegen betaling, verstrekken van een product met het oog op distributie, consumptie of gebruik op de Belgische markt; deze definitie kan verder geconcretiseerd worden in het uitvoerend samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1 ;

23° « Producent » in de zin van Boek III van huidig Samenwerkingsakkoord:

a. Behalve voor verpakkingen, elke op het Belgische grondgebied gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig, ongeacht de gebruikte verkooptechniek, met inbegrip van overeenkomsten op afstand zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 7, van Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad (21), producten vervaardigt, vult, verkoopt of invoert en op het Belgische grondgebied producten of gevulde producten in de handel brengt, of
b. Behalve voor verpakkingen, elke in een ander land gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig rechtstreeks producten of gevulde producten op het Belgische grondgebied verkoopt aan particuliere huishoudens of aan andere gebruikers dan particuliere huishoudens, door overeenkomsten op afstand zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 7, van Richtlijn 2011/83/EU;

24° « Tabaksproducten »: producten met filters die geconsumeerd kunnen worden en die, al is het slechts ten dele, bestaan uit tabak, ook indien genetisch gemodificeerd, alsook filters die verkocht worden voor gebruik in combinatie met tabaksproducten;

25° « Kauwgom »: gearomatiseerde gom, waarop gekauwd wordt en die niet bedoeld is om te worden ingeslikt;

26° « Vochtige doekjes »: vooraf bevochtigde doekjes voor persoonlijke hygiëne of huishoudelijk gebruik;

27° « Ballonnen »: een niet-poreuze huls van licht materiaal die bestemd is om met lucht of een gas te worden opgeblazen, met uitzondering van ballonnen voor industriële of andere professionele toepassingen die niet aan consumenten worden verstrekt;

28° « Collectief organisme »: de vereniging zonder winstoogmerk, opgericht en gefinancierd door de producenten, die de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die wordt opgelegd in Boek III van dit Samenwerkingsakkoord van de bij hem aangesloten producenten op zich neemt;

29° « Zwerfvuil »: elke afvalstof die wordt achtergelaten, weggeworpen of beheerd, zonder de toepasselijke regels na te leven;

30° « Verordening (EU) 2023/1542 » : Verordening (EU) 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG en Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG.

§2. Voor de toepassing van dit Samenwerkingsakkoord gelden voor batterijen en afgedankte batterijen de definities overeenkomstig Verordening (EU) 2023/1542.
Waar in dit Samenwerkingsakkoord “het Beheersorganisme” is vermeld, moet dit voor batterijen en afgedankte batterijen worden verstaan als “de Organisatie voor producentenverantwoordelijkheid” overeenkomstig artikel 3 (1) 49° van Verordening (EU) 2023/1542.

Artikel 3

Dit Samenwerkingsakkoord heeft volgende doelstellingen:

1° het tot stand brengen van een nationaal kader voor de implementatie van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid;
2° het voorkomen en het verminderen van zwerfvuil en de schadelijkheid ervan;
3° het financieel verantwoordelijk maken van de producenten voor de zwerfvuilkosten die voortkomen uit de producten die door hen in de handel zijn gebracht;
4° het sensibiliseren van de bevolking met als doel zwerfvuil te voorkomen.

Afdeling 2 – Het Beslissingsorgaan UPV

Artikel 4

§1. Artikel 2, 24°, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt vervangen door de volgende tekst:

“24º « Interregionale Commissie voor de UPV »: de commissie, voorheen “Interregionale Verpakkingscommissie” genoemd, bedoeld in artikel 23 van dit Samenwerkingsakkoord en belast met sommige taken van bestuur, toezicht, goedkeuring en advies in het kader hiervan;”

§2. Alle vermeldingen in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval van de benaming *“Interregionale Verpakkingscommissie”*, met uitzondering van de vermeldingen in de artikelen 2, 24°, 23, §1, en 24, worden gewijzigd in de nieuwe benaming *“Interregionale Commissie voor de UPV”.*

§3. Artikel 23, §1, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt vervangen door de volgende tekst:

“§1. De Gewesten bestendigen het bestaan van de Interregionale Verpakkingscommissie, opgericht door het Samenwerkingsakkoord van 30 mei 1996 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, als een gemeenschappelijke instelling, bedoeld in artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 op de hervorming van de instellingen, waarvan evenwel de naam wordt gewijzigd in “Interregionale Commissie voor de UPV”. Zij heeft rechtspersoonlijkheid.

De Interregionale Commissie voor de UPV is samengesteld uit een Beslissingsorgaan en uit een Permanent Secretariaat, dat tot taak heeft het Beslissingsorgaan bij te staan.

Het Beslissingsorgaan is samengesteld uit 2 afdelingen met elk negen leden. Elke Gewestregering duidt, voor beide afdelingen, drie effectieve leden en drie plaatsvervangers aan. Leden kunnen zowel in beide afdelingen als in slechts één afdeling worden aangeduid.

De eerste afdeling van het Beslissingsorgaan, die ook wordt aangeduid als "Beslissingsorgaan Verpakkingen", staat in voor de preventie en het beheer van verpakkingsafval, zoals dat verder beschreven wordt in dit Samenwerkingsakkoord.

De tweede afdeling van het Beslissingsorgaan is het "Beslissingsorgaan UPV". De taken en bevoegdheden van dit "Beslissingsorgaan UPV" worden geregeld in het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil.

Het Permanent Secretariaat is samengesteld uit ambtenaren en personeelsleden die door elke Gewestregering ter beschikking worden gesteld van de Interregionale Commissie voor de UPV voor het vervullen van de administratieve en technische opdrachten die haar toekomen.

Het Gewest kan ervoor opteren om, in plaats van personeel ter beschikking te stellen, per budgettair jaar, specifieke budgetten aan de Interregionale Commissie voor de UPV toe te kennen voor de aanwerving van eigen personeel.

De toegekende specifieke budgetten dekken ook de werkingskosten van het sociale secretariaat dat door de Interregionale Commissie voor de UPV met de praktische aspecten van het personeelsbeheer zal worden belast.".

Artikel 5

Artikel 24 van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt vervangen door de volgende tekst:

"De beide afdelingen van het Beslissingsorgaan van de Interregionale Commissie voor de UPV komen ten minste 10 maal per jaar samen, alsook op vraag van een lid. Elke afdeling zetelt slechts geldig indien de drie Gewesten vertegenwoordigd zijn.

De leden van elke afdeling van het Beslissingsorgaan van de Interregionale Commissie voor de UPV duiden elk jaar en met ingang op 5 maart in hun midden een nieuwe voorzitter aan, waarbij een beurtrol wordt gerespecteerd tussen de Gewesten. Het secretariaat van beide afdelingen van het Beslissingsorgaan wordt verzekerd door het Permanent Secretariaat.

Het reglement van inwendige orde van de Interregionale Commissie voor de UPV, dat de regels van interne werking van de Interregionale Commissie voor de UPV vastlegt, regelt de praktische samenwerking tussen de beide afdelingen en kan voorzien in gemeenschappelijke vergaderingen van de twee afdelingen.

Elk advies, voorstel of beslissing van de Interregionale Commissie voor de UPV moet genomen geworden bij consensus, voor zover minstens één vertegenwoordiger van elk Gewest aanwezig is.".

Artikel 6

§1. In artikel 26, §1, 12°, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt op het einde het punt vervangen door een puntkomma.

§2. In artikel 26, §1, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt een punt 13° toegevoegd met de volgende tekst:

> *"13° geeft binnen zijn tweede afdeling uitvoering aan de taken opgenomen in het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil."*.

§3. Artikel 26, §5, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt geschrapt. Artikel 26, §6, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt vernummerd naar 26, §5.

BOEK II – BEPALINGEN BETREFFENDE HET INTERREGIONAAL KADER VOOR DE UITGEBREIDE PRODUCENTENVERANTWOORDELIJKHEID VAN BEPAALDE AFVALSTROMEN

Afdeling 1. Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid

Artikel 7

§1. Er geldt in hoofde van de producenten een Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor de volgende afvalstromen:

EEA, exclusief zonnepanelen
Zonnepanelen
Voertuigen
Olie
Banden
Matrassen
Meubelen
Textiel
Wegwerpluiers
Batterijen

Overeenkomstig verordening (EU) 2023/1542 inzake batterijen en afgedankte batterijen geldt in hoofde van de producenten een Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor de afvalstroom batterijen. Deze verordening bepaalt de doelstellingen en verplichtingen inzake inzameling, recyclingrendement, materiaalterugwinning, hergebruik, voorbereiding op hergebruik, herbestemming, voorbereiding voor herbestemming, preventie, informeren en rapportage. De Gewesten kunnen desgevallend, door middel van een uitvoerend Samenwerkingsakkoord, de aanvullende regels en verplichtingen opleggen die voorzien zijn in de voornoemde verordening, alsook aanvullende regels en verplichtingen die betrekking hebben op:
1° het uitwerken van het producentenregister overeenkomstig artikel 55 van verordening (EU) 2023/1542 en het aanleveren van de nodige gegevens;
2° de modaliteiten en procedurevereisten voor de registratie en goedkeuring van producenten en organisaties voor producentenverantwoordelijkheid, overeenkomstig artikel 55 en artikel 58 van de verordening (EU) 2023/1542;
3° het verder uitwerken van de niet-discriminerende selectieprocedure, overeenkomstig artikel 57, lid 8 van de verordening (EU) 2023/1542, en het nagaan of kandidaten voldoen aan de milieureglementering, waaronder de doelstellingen van artikel 71 van de verordening (EU) 2023/1542;
4° praktische modaliteiten voor de financiering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, met inbegrip van het uitwerken van de garantie in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, overeenkomstig artikel 58, lid 7 van de verordening (EU) 2023/1542;
5° het bepalen van de modaliteiten voor de inzameling van afgedankte batterijen, met inbegrip van het verstrekken van informatie over het terugname- en inzamelingssysteem, van een regeling voor het beheer van afgedankte batterijen waarvan de producent niet-identificeerbaar is of niet meer bestaat, en van de samenwerking met en vergoeding van publiekrechtelijke rechtspersonen die territoriaal verantwoordelijk zijn voor het beheer van huishoudelijke afvalstoffen;
6° het bepalen van nadere modaliteiten met betrekking tot de verwerking van afgedankte batterijen;

7° het opleggen van aanvullende maatregelen met betrekking tot preventie en sensibilisatie;
8° het opleggen van aanvullende rapportages en de modaliteiten voor het opzetten van het elektronisch systeem en het model voor rapportage overeenkomstig artikel 75 en 76 van de verordening (EU) 2023/1542.

Voor elk van de afvalstromen bedoeld in het eerste lid zullen desgevallend aan de producenten maatregelen inzake Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid worden opgelegd door middel van een uitvoerend samenwerkingsakkoord. Deze maatregelen kunnen bestaan uit het opleggen van één of meerdere regels en verplichtingen betrekking hebbende op:
1° het behalen van doelstellingen inzake inzameling en verwerking van het afval voortkomend uit producten die de producenten op de markt brengen;
2° het behalen van doelstellingen inzake preventie, hergebruik, reparatie en voorbereiding op hergebruik;
3° het behalen van doelstellingen inzake de ondersteuning en ontwikkeling van activiteiten inzake hergebruik uitgevoerd door vennootschappen met een sociaal oogmerk die op grondgebied van de Gewesten gevestigd zijn.

Ieder uitvoerend samenwerkingsakkoord zal bepalen vanaf wanneer de doelstellingen en verplichtingen, bedoeld in de artikelen 9 en 10 in werking treden en zal de indicatoren voor de evaluatie van de ingevoerde systemen specifiëren.

De producenten kunnen zich per afvalstroom verenigen in één of meerdere beheersorganismen, die het vervullen van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid op zich nemen voor de bij hen aangesloten producenten.

§2. Indien voor eenzelfde stroom meerdere beheersorganismen worden opgericht, hebben de beheersorganismen de verplichting om een coördinatie-organisme op te richten, dat onder meer tot taak heeft om kennis te nemen van het marktaandeel van elk beheersorganisme voor een bepaald kalenderjaar. Het marktaandeel van een beheersorganisme in een bepaald kalenderjaar N is de som van het marktaandeel van elke bij dat beheersorganisme aangesloten producent, zoals vastgesteld op het einde van het voorgaande kalenderjaar N-1. Het marktaandeel van een producent wordt uitgedrukt in een percentage dat wordt berekend door de aantallen van de door de producent op de markt gebrachte producten waaruit de betrokken afvalstroom voortkomt, te delen door de totale aantallen op de markt gebrachte producten waaruit de betrokken afvalstroom voortkomt, en dit vervolgens te vermenigvuldigen met factor honderd.

Het Beslissingsorgaan UPV ziet erop toe dat de activiteiten van de beheersorganismen het gehele grondgebied afdekken en dat de beheersorganismen hun verplichtingen op gecoördineerde wijze nakomen.

§3. Indien een producent de uitvoering van zijn verplichtingen krachtens Boek II van dit Samenwerkingsakkoord, en voor afgedankte batterijen eveneens de verplichtingen krachtens verordening (EU) 2023/1542, heeft toevertrouwd aan een beheersorganisme, wordt een toetredingsovereenkomst gesloten tussen de producent en het beheersorganisme.

In de toetredingsovereenkomst wordt gegarandeerd dat er discriminatie noch concurrentievervalsing tussen producenten bestaat, en worden de ontbindingsprocedures en uitsluitingsmechanismen nader bepaald. Ze bevat de nodige bepalingen die de financiering waarborgen van de uitvoering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor de producten die op de markt gebracht worden tijdens de duur van de toetredingsovereenkomst.

De type-toetredingsovereenkomst wordt vooraf aan het advies van het Beslissingsorgaan UPV onderworpen. Het Beslissingsorgaan UPV heeft 3 maanden om een advies te verlenen. Binnen deze termijn kan het Beslissingsorgaan UPV bijkomende informatie opvragen, waardoor de termijn van 3 maanden opnieuw begint te lopen vanaf de ontvangst van deze informatie.

§4. Voor de in artikel 8 gespecifieerde afvalstromen wordt in het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid ook een financiële verplichting opgelegd aan de beheersorganismen, teneinde bij te dragen tot het beleid van de Gewesten.

Artikel 8

§1. Voor de afvalstromen “EEA, exclusief zonnepanelen”, “Zonnepanelen”, “Batterijen”, “Voertuigen”, “Olie”, “Banden”, “Matrassen”, “Meubelen”, “Textiel” en “Wegwerpluiers” geldt een financiële verplichting in de vorm van een heffing per kalenderjaar voor de beheersorganismen; deze moet bijdragen tot de financiering van het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betroffen afvalstoffen.

De heffing met betrekking tot een bepaald kalenderjaar is uitgedrukt als een bedrag per inwoner in België, waarbij het aantal inwoners bepaald wordt door de meest recente bevolkingsstatistieken van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, die beschikbaar zijn op 1 januari van voornoemde kalenderjaar.

Indien voor eenzelfde afvalstroom op de laatste dag van een kalenderjaar meerdere beheersorganismen bestaan, wordt met betrekking tot dat kalenderjaar de heffing door elk beheersorganisme gedragen ten belope van zijn marktaandeel, zoals bepaald overeenkomstig artikel 7, §2, eerste lid.

De heffing bedraagt:

EEA, exclusief zonnepanelen	0,148 EUR/inwoner
Zonnepanelen	0,001 EUR/inwoner
Batterijen	0,057 EUR/inwoner
Voertuigen	0,003 EUR/inwoner
Olie	0,011 EUR/inwoner
Banden	0,082 EUR/inwoner
Matrassen	0,019 EUR/inwoner
Meubelen	0 EUR/inwoner
Textiel	0 EUR/inwoner
Wegwerpluiers	0 EUR/inwoner

De bedragen per inwoner worden jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex der consumptieprijzen, met als basisindex het gemiddelde van de cijfers van de gezondheidsindex der consumptieprijzen van de vier eerste maanden van het voorgaande jaar.

De geïndexeerde bedragen worden afgerond op de hogere of lagere tiende eurocent, al naargelang het cijfer van de honderdste eurocent al dan niet de 5 bereikt.

De bedragen van de heffing worden verminderd met de bedragen die overeen stemmen met het gecombineerde marktaandeel van de producenten die op individuele basis uitvoering geven aan hun verplichtingen in uitvoering van artikel 9, §10.

De heffing is slechts verschuldigd voor zover de berekende heffing minstens 500 euro bedraagt.

§2. Het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betrokken afvalstoffen kan onder meer betrekking hebben op:
- de preventie en het hergebruik van de betrokken afvalstoffen;
- de strijd tegen de aanwezigheid van de betrokken afvalstoffen in het zwerfvuil, sluikstort en restafval;

- onderzoek en ontwikkeling om de kwaliteit van de betrokken producten en met name hun recycleerbaarheid te verbeteren;
- de verbetering van de resultaten en/of de kwaliteit van de selectieve inzamelingen van de betrokken afvalstoffen;
- de niet-selectieve inzameling en verwerking van de betrokken afvalstoffen;
- de vergoeding van het personeel belast met de controle, uitvoering en opvolging van de voormelde acties;
- de rapportering over en de evaluatie van deze afvalstoffen;
- het stimuleren van lokale en hoogwaardige verwerking, in het kader van de circulaire economie.

De globale bedragen van de heffing worden tussen de Gewesten verdeeld volgens de meest recente bevolkingsstatistieken van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, die beschikbaar zijn op 1 januari van het kalenderjaar waarop de heffing betrekking heeft.

Elk Gewest bepaalt, na consultatie van de betrokken beheersorganismen, de concrete bestemmingen van de heffingen die ze respectievelijk hebben ontvangen en bezorgt jaarlijks aan de betrokken beheersorganismen een overzicht van de effectieve bestedingen.

§3. Elk coördinatie-organisme en, voor de afvalstromen waarvoor er geen coördinatie-organisme opgericht is, elk beheersorganisme rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het jaar volgend op dat kalenderjaar, de aantallen van de door de leden van de beheersorganismen in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte producten, waarop de heffing van toepassing is. De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor jaar N, op basis van de aantallen in jaar N-1, het marktaandeel van elk beheersorganisme vast, zoals bepaald overeenkomstig artikel 7, §2, eerste lid, en communiceert binnen de 30 dagen de door elk beheersorganisme concreet te betalen bedragen. De heffing wordt betaald tegen uiterlijk 15 april in jaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd.

De heffing is, voor een bepaalde afvalstroom, voor de eerste keer verschuldigd in het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar waarin het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1 in werking is getreden.

Artikel 9

§1. Het beheersorganisme dat in het kader van Boek II van dit Samenwerkingsakkoord, en voor afgedankte batterijen in het kader van de verordening (EU) 2023/1542, werd aangewezen om uitvoering te geven aan de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor de producenten die bij hem aangesloten zijn, moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° opgericht zijn als vereniging zonder winstgevend doel conform de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019;

2° als uitsluitend statutair doel hebben het voor rekening van de leden uitvoering geven aan de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid;

3° de beheerders of de personen die de vereniging kunnen verbinden, dienen hun burgerlijke en politieke rechten te bezitten;

4° de beheerders of de personen die de vereniging kunnen verbinden, mogen tijdens de laatste 5 jaar niet gesanctioneerd zijn vanwege een inbreuk op de milieuwetgeving van de Gewesten met een effectieve gevangenisstraf dan wel een bestuurlijke of strafrechtelijke geldboete hoger dan 10.000 euro;

5° over de nodige middelen beschikken om uitvoering te geven aan de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.

§2. Indien een beheersorganisme, in bijkomende orde en in afwijking van §1, 2°, activiteiten uitoefent die van commerciële aard zijn of die buiten de strikte uitvoering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid vallen, moet het bij het uitoefenen van deze activiteiten het concurrentierecht respecteren.

Een beheersorganisme kan deze activiteiten slechts zelf uitoefenen in de mate dat het geen misbruik maakt van zijn eventuele dominante positie op de markt. Hiervoor moet het beheersorganisme een duidelijke beschrijving van deze activiteiten voorleggen aan het Beslissingsorgaan UPV en moet het zijn beslissing verantwoorden door een marktstudie uit te voeren en deze aan het Beslissingsorgaan UPV te bezorgen. Het beheersorganisme houdt rekening met de opmerkingen van het Beslissingsorgaan UPV, dat hiertoe de nodige adviezen kan inwinnen.

Het in deze paragraaf bepaalde geldt ook in geval het uitoefenen van de activiteiten gebeurt door de oprichting van of de participatie in een afzonderlijk bedrijf door het beheersorganisme.

Jaarlijks bezorgt het beheersorganisme aan het Beslissingsorgaan UPV een globaal overzicht van zijn activiteiten, met inbegrip van de uitgevoerde activiteiten die onder deze paragraaf vallen; dit bevat ook een overzicht van de situatie van deze activiteit op de mondiale markt.

§3. Het beheersorganisme is gehouden tot:

1° het beheer van de afvalstoffen, waarbij de lokale werkgelegenheid en het nabijheidsbeginsel worden aangemoedigd;

2° het verstrekken aan het publiek van informatie over de mogelijkheden van preventie, herstel en hergebruik;

3° het nemen van de passende maatregelen die stimuleren om producten zodanig te ontwerpen dat de milieueffecten en de afvalproductie zowel bij de vervaardiging als bij het latere gebruik van de producten worden verminderd, en om ervoor te zorgen dat de nuttige toepassing en verwijdering van producten die afval zijn geworden, geschieden overeenkomstig de bepalingen van Richtlijn 2008/98/EG, dit met inbegrip van onder meer het aanmoedigen tot het ontwikkelen, vervaardigen en in de handel brengen van producten die geschikt zijn voor meervoudig gebruik, technisch duurzaam zijn en, zodra afval geworden, geschikt zijn voor een passende en veilige nuttige toepassing en milieuverantwoorde verwijdering;

4° het bevorderen bij zijn leden van preventie, herstel en hergebruik, door een gerichte communicatie aan de leden en door het opzetten van proefprojecten inzake preventie en hergebruik;

5° de monitoring van de acties inzake preventie, herstel en hergebruik die door zijn leden worden genomen;

6° het organiseren van een performant herstelnetwerk en een performante inzameling van alle afgedankte producten op een wijze die levensduurverlenging en hergebruik bevordert en toelaat om de doelstellingen inzake preventie, inzameling en verwerking te realiseren;

7° het sluiten van een uniforme toetredingsovereenkomst met elke producent die daarom verzoekt;

8° het sluiten van een verzekeringscontract tot dekking van de schade die uit de voorgenomen activiteiten kan voortvloeien;

9° het innen van de bijdrage van de leden, op niet discriminerende wijze, teneinde de reële en volledige kosten van de verplichtingen die hem ten laste vallen overeenkomstig het huidig Samenwerkingsakkoord, en voor afgedankte batterijen bijkomend de verplichtingen overeenkomstig verordening (EU) 2023/1542 (artikel 56 (4)), te dekken en teneinde deze bijdrage,

waar mogelijk, op basis van geharmoniseerde criteria en in overeenstemming met het Europees recht te differentiëren, voor afgedankte batterijen te differentiëren overeenkomstig verordening (EU) 2023/1542 (artikel 57 (2)), voor afzonderlijke producten of groepen van soortgelijke producten, met name door rekening te houden met duurzaamheid, repareerbaarheid, herbruikbaarheid en recycleerbaarheid, de aanwezigheid van gerecycleerd materiaal en de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen, waarbij wordt uitgegaan van de gehele levenscyclus;

10° het verifiëren en controleren van de verwerking van de afvalstoffen, alsook van de milieu- en sociale omstandigheden waarin de verwerking plaatsvindt en het garanderen van een kwalitatieve controle, uitgevoerd door een onafhankelijk controleorganisme, van deze gegevens, op kosten van het beheersorganisme;

11° het rapporteren over de behaalde resultaten met een maximale transparantie naar de gewestelijke overheden en naar het Beslissingsorgaan UPV, waarbij de confidentialiteit van vertrouwelijke bedrijfsgegevens wordt gegarandeerd, en de staving van de resultaten met een onafhankelijke auditering of certifiëring; voor afgedankte batterijen omvat de rapportage minstens de gegevens overeenkomstig artikel 75 van de verordening (EU) 2023/1542 en de informatie bedoeld in artikel 76 van de verordening (EU) 2023/1542; de nadere regels worden desgevallend in het uitvoerend samenwerkingsakkoord bepaald;

12° het bestrijken op een homogene wijze van het gehele Belgische grondgebied;

13° het jaarlijks bereiken op een homogene wijze van de inzamel- en verwerkingsdoelstellingen voorzien in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord vermeld in artikel 7, §1;

14° het privilegiëren van korte verwerkingsketens voor de recyclage, waarbij de recyclage uitsluitend binnen de Europese Unie en maximaal in België plaatsvindt;

15° het zorgen voor de gratis terugname van afvalstoffen die worden geproduceerd in geval van natuurrampen of calamiteiten, die als dusdanig erkend zijn door de autoriteiten;

16° het stellen van een financiële zekerheid die overeenstemt met de geschatte kosten voor het ten laste nemen van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid gedurende een periode van minstens 9 maanden, en voor afgedankte batterijen een garantie overeenkomstig artikel 58 (7) van de verordening (EU) 2023/1542, die overeenstemt met de geschatte kosten voor het ten laste nemen van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid gedurende een periode van minstens 9 maanden.

§4. De uitoefening van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid door het beheersorganisme wordt voorts omkaderd door de volgende principes:

- de activiteiten worden in goede banen geleid zoals een voorzichtig en redelijk persoon dat zou doen en met oog voor de doelstellingen van huidig Samenwerkingsakkoord en voor afgedankte batterijen de verordening (EU) 2023/1542, door de prestaties en efficiëntie van zijn activiteiten te optimaliseren en door de werkingskosten hieraan aan te passen, om de hem gestelde doelstellingen te bereiken;

- de planning, het beheer en de evaluatie van de activiteiten moeten gedocumenteerd worden en dienen het voorwerp uit te maken van een toegang tot informatie zoals omkaderd door huidig Samenwerkingsakkoord;

- wanneer verschillende actoren voor het beheer van de activiteiten dienen samen te werken, wordt dit beheer omkaderd door evenwichtige akkoorden tussen de partijen;

- de gewestelijke administraties worden uitgenodigd in het begeleidingscomité van studies die worden uitgevoerd in opdracht van het beheersorganisme en die relevant zijn voor het beleid;

- de vergaderingen van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering van het beheersorganisme staan open voor een waarnemerspost voor de gewestelijke administraties; de waarnemers beschikken over dezelfde informatie als de andere deelnemers aan de vergadering;

- het beheersorganisme implementeert kwaliteitscontroleprocedures via één of meerdere onpartijdige en onafhankelijke externe derden die met name het volgende evalueren:
    - de kwaliteit van de kwantitatieve gegevens;
    - de objectiviteit en de onpartijdigheid van de studies die uitgevoerd worden door het beheersorganisme;
    - de naleving van de elementen van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid;
    - de financiële gegevens;

  en formuleert in voorkomend geval voorstellen over hoe het beter kan;

- het beheersorganisme implementeert een beleid voor het beheer van potentiële belangenconflicten; dit beleid wordt door de bestaande beheersorganismen uitgewerkt binnen 6 maanden na de inwerkingtreding van de doelstellingen van huidig Samenwerkingsakkoord en wordt door nieuwe beheersorganismen uitgewerkt binnen 6 maanden na hun oprichting; met name bij een belangenconflict in hoofde van een persoon die deelneemt aan de evaluatie, de opvolging van de gunningsprocedure en/of de beslissing tot gunning van een overeenkomst door het beheersorganisme, dient deze zich te onthouden van elke tussenkomst in de evaluatie en/of de besluitvorming;

- het beheersorganisme organiseert een discussieforum met de gewestelijke administraties en met alle organisaties die de actoren vertegenwoordigen, die betrokken zijn bij de uitvoering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid, inclusief vertegenwoordigers van de sociale economie, consumentenverenigingen en milieuverenigingen; het discussieforum komt minstens één keer per jaar samen naar aanleiding van de voorstelling van het goedgekeurde jaarverslag; het beheersorganisme stelt er ook de lopende en toekomstige acties voor; elke vergadering van het discussieforum maakt het voorwerp uit van een verslag dat naar alle partijen gestuurd wordt;

- het beheersorganisme neemt actief deel aan de vergaderingen van het opvolgingscomité dat desgevallend door het Beslissingsorgaan UPV wordt georganiseerd, in principe jaarlijks; dit opvolgingscomité heeft als voornaamste doel om de goede uitvoering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid na te gaan; de essentiële elementen van het beheer van de afvalstroom door het beheersorganisme worden erin besproken, net als de initiatieven van de Gewesten; de agenda van de vergadering wordt vastgelegd door het Beslissingsorgaan UPV in samenspraak met de beheersorganismen; elke bijeenkomst van het opvolgingscomité maakt het voorwerp uit van een verslag dat door het Beslissingsorgaan UPV wordt opgesteld;

- ingeval het beheersorganisme zelf instaat voor de gunning van markten betreffende de inzameling, sortering, verwerking en recyclage van de afvalstoffen, worden deze markten door het beheersorganisme toegewezen op basis van een bestek en een niet-discriminerende selectieprocedure op basis van transparante gunningscriteria; voor de uitwerking van de bestekken en de procedure voor toewijzing van de markten, consulteert het beheersorganisme de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht, de federaties die de bedrijven voor het beheer van afvalstoffen vertegenwoordigen, de federaties van de bedrijven van de sociale economie die actief zijn in het hergebruik en in de voorbereiding met het oog op hergebruik en de consumentenorganisaties; om deze consultaties te vergemakkelijken kan het beheersorganisme een “gemengd comité” oprichten voor de toewijzing van de markten, dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van het beheersorganisme, van de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht, van de federaties die de bedrijven voor het beheer van afvalstoffen vertegenwoordigen, van de federaties van de bedrijven van de sociale economie die actief zijn in het hergebruik en in de

voorbereiding met het oog op hergebruik, en van de consumentenorganisaties; het gemengd comité legt zijn werkingsregels vast in een huishoudelijk reglement; de verslagen van de consultatievergaderingen of van de vergaderingen van het gemengd comité worden aan het Beslissingsorgaan UPV bezorgd; het bestek en de procedure voor toewijzing van de markten worden aan het Beslissingsorgaan UPV ter goedkeuring voorgelegd.

§5. In de mate dat de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid betrekking heeft op huishoudelijk afval, vervult het beheersorganisme een taak van openbare dienst en moet het:

1° in elk Gewest de gehele bevolking bedienen;

2° een overeenkomst sluiten met elke publiekrechtelijke rechtspersoon die territoriaal bevoegd is voor huishoudelijke afvalstoffen; hiertoe wordt in overleg met de lokale besturen een modelovereenkomst opgesteld, die voorafgaandelijk voor goedkeuring wordt voorgelegd aan de bevoegde gewestelijke administratie;

3° de verpakkingen en andere vereiste inzamelrecipiënten gratis ter beschikking stellen van alle inzamelpunten waarmee een uniform contract is afgesloten voor de inzameling van afval; de inzamelrecipiënten houden o.a. rekening met de maximale opslagcapaciteit van de kleinhandelaren en recyclageparken en optimaliseren de veiligheid en ergonomie van de opslag, het bewaren, de voorbereiding op hergebruik en het eigenlijke hergebruik; bij de keuze van de verpakkingen en inzamelrecipiënten worden de principes van eco-design en gebruik van recycled content maximaal nagestreefd;

4° een voldoende geografisch verspreid netwerk van inzamelpunten opzetten en op regelmatige basis bij die inzamelpunten al het afval ophalen dat onderworpen is aan de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid en dat afkomstig is van zijn producten; deze ophaling moet steeds gratis zijn voor de inzamelpunten, tenzij anders bepaald in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord;

5° garanderen dat de burger steeds gratis zijn afgedankt product kan afgeven in een inzamelpunt;

6° zijn territoriale organisatie optimaliseren wat betreft verzamelpunten, sorteer- en verwerkingscentra, en ervoor zorgen dat hij de mogelijkheden bestudeert om de gevolgen van het vervoer te beperken door in het bijzonder de mogelijkheden van het vervoer over de binnenwateren te onderzoeken;

7° zorgen voor toegang tot het inzamelnetwerk voor het hergebruik van de afvalstoffen waarvoor dit relevant is en tewerkstelling bevorderen in de verenigingen of vennootschappen met een sociaal oogmerk;

8° rekening houden met de impact van vandalisme op inzamelpunten en met de gevolgen daarvan voor de uitvoeringsmodaliteiten en prestaties van de inzameling.

Voor de punten 1°, 4° en 5° hierboven wordt voor afgedankte batterijen verwijzing gemaakt naar de artikelen 59 tot en met 61 van de verordening (EU) 2023/1542.

§6. In de mate dat de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid betrekking heeft op bedrijfsafval, moet het beheersorganisme:

1° de vrije markt van selectieve inzameling, recyclage en nuttige toepassing zo min mogelijk verstoren;
2° de gelijkheid respecteren tussen de private of publieke operatoren die instaan voor de inzameling, sortering, recyclage en nuttige toepassing van bedrijfsafval;

3° de transparantie verzekeren van de verwerkingsketen van de ophaling tot aan de eindverwerking en de controleerbaarheid van de eindverwerking van het bedrijfsafval garanderen, alsook de milieu- en sociale omstandigheden waarin deze eindverwerking plaatsvindt.

In dit kader moet het beheersorganisme eveneens:

- een observatorium voor de vrije markt opzetten, vanaf de producent van het afval tot de eindbestemming, om een optimale traceerbaarheid te garanderen;
- indien relevant, een KMO-plan uitvoeren om het sorteren door kleine en zeer kleine ondernemingen te stimuleren;
- wanneer er sprake is van trading, contracten sluiten met traders om te zorgen voor volledige traceerbaarheid van de geëxporteerde afvalstromen;
- een stimulerend financieringsmechanisme instellen om recyclage in België aan te moedigen.

§7. Binnen de 6 maanden volgend op de inwerkingtreding van het uitvoerend samenwerkingsakkoord voor de betrokken afvalstroom, zoals voorzien in artikel 7, §1, en vervolgens elke 5 jaar opnieuw, dient het beheersorganisme bij het Beslissingsorgaan UPV een erkenningsaanvraag in waarin wordt beschreven op welke wijze zal worden voldaan aan het geheel van de voorwaarden van de paragrafen 1 tot en met 6. Het uitvoerend samenwerkingsakkoord kan de modaliteiten vastleggen voor het verder concretiseren van deze bepaling.

Het Beslissingsorgaan UPV verifieert binnen een termijn van 6 maanden of de erkenningsaanvraag van het beheersorganisme aan het geheel van de voorwaarden van de paragrafen 1 tot en met 6 voldoet. Het Beslissingsorgaan UPV verleent desgevallend een erkenning aan het beheersorganisme, die ook bijsturingsmaatregelen kan bevatten, waaraan het beheersorganisme zich moet houden. De erkenning kan bijkomende streefwaarden bevatten waarnaar het beheersorganisme zich moet richten.

Het Beslissingsorgaan UPV ziet er ook op toe dat het beheersorganisme steeds aan het geheel van de voorwaarden van de paragrafen 1 tot en met 6 blijft voldoen. Bij niet-naleving van deze bepalingen kan het Beslissingsorgaan UPV overgaan tot de schorsing of de intrekking van de erkenning, na eerst een waarschuwing en een mogelijkheid tot bijsturing te hebben gegeven en vervolgens het beheersorganisme te horen, voorafgaand aan de definitieve beslissing.

Twee jaar na de inwerkingtreding van elke erkenning maakt het Beslissingsorgaan UPV een tussentijdse en samenvattende evaluatie op van de uitvoering van de erkenning en bezorgt het hierover een rapport aan de vertegenwoordigers van de Gewestregeringen. Vier jaar na de inwerkingtreding van elke erkenning stelt het Beslissingsorgaan UPV een samenvattende evaluatienota op, alsmede een strategische oriëntatienota voor een eventuele nieuwe erkenning, ter attentie van de vertegenwoordigers van de Gewestregeringen.

§8. Voor afgedankte batterijen wordt de erkenning in §7 verstaan als goedkeuring, overeenkomstig artikel 58 van verordening (EU) 2023/1542. De aanvraag voor goedkeuring moet bijkomend voldoen aan de eisen van verordening (EU) 2023/1542, en wordt behandeld binnen de termijn vermeld in artikel 58 (3). De administratieve en procedurele regels voor de goedkeuring van organisaties voor producentenverantwoordelijkheid overeenkomstig artikel 58 van verordening (EU) 2023/1542 worden desgevallend uitgewerkt in het uitvoerend samenwerkingsakkoord of, bij gebreke aan een uitvoerend samenwerkingsakkoord, in de gewestelijke regelgeving.

§9. Binnen de 6 maanden volgend op de inwerkingtreding van het uitvoerend samenwerkingsakkoord voor de betrokken afvalstroom, zoals voorzien in artikel 7, §1, en vervolgens elke 2 jaar opnieuw, informeert het coördinatie-organisme bedoeld in artikel 7, §2, het Beslissingsorgaan UPV over de wijze waarop het van plan is zijn coördinatietaak te vervullen.

Het Beslissingsorgaan UPV formuleert desgevallend bijsturingsmaatregelen, waaraan het coördinatie-organisme zich moet houden.

§10. De producent die zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid niet heeft overgedragen aan een beheersorganisme, moet de verplichtingen van §3, 1°, 2°, 3°, 5°, 6°, 8°, 10°, 11°, 12°, 13°, 14°, 15° en 16° en voor afgedankte batterijen bijkomend de verplichtingen overeenkomstig verordening (EU) 2023/1543, individueel naleven, waarbij hij moet garanderen dat er geen kosten, voortkomend uit de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor producten die door hem op de markt zijn gebracht, zullen worden afgewenteld op andere producenten. De producent moet met betrekking tot elk kalenderjaar eveneens bijdragen middels een heffing aan het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betroffen afvalstoffen, zoals beschreven in artikel 8, bepaald overeenkomstig artikel 7, §2, eerste lid. Concreet zal de producent met betrekking tot elk kalenderjaar N een heffing verschuldigd zijn in functie van de afvalstromen en berekend op basis van de bedragen per inwoner overeenkomstig artikel 8, §1, weliswaar in verhouding tot zijn marktaandeel voor het voorgaande kalenderjaar N-1 en voor zover de berekende heffing minstens 500 euro bedraagt. -

Elke producent rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het jaar volgend op dat kalenderjaar, de aantallen van de door hem in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte producten, waarop de heffing van toepassing is. De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor jaar N, op basis van de aantallen in jaar N-1, het marktaandeel van de producent vast, zoals bepaald overeenkomstig artikel 7, §2, eerste lid, en communiceert binnen de 30 dagen het concreet te betalen bedrag. De heffing wordt betaald tegen uiterlijk 15 april in jaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd.

De heffing is, voor een bepaalde afvalstroom, voor de eerste keer verschuldigd in het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar waarin het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1 in werking is getreden.
De producent zal in zijn individueel beheersplan aanduiden hoe hij zal bijdragen aan het beleid van de Gewesten.

Binnen de 6 maanden volgend op de inwerkingtreding van het uitvoerend samenwerkingsakkoord voor de betrokken afvalstroom, zoals voorzien in artikel 7, §1, en vervolgens elke 5 jaar opnieuw, dient de producent bij het Beslissingsorgaan UPV zijn individueel beheersplan in, dat de wijze omschrijft waarop hij van plan is te voldoen aan het geheel van zijn verplichtingen.

Het Beslissingsorgaan UPV verifieert binnen een termijn van 6 maanden of het individueel beheersplan aan de verplichtingen van het eerste lid voldoet en keurt desgevallend het individueel beheersplan goed of af of formuleert bijsturingsmaatregelen, waaraan de producent zich moet houden.

Het Beslissingsorgaan UPV ziet er ook op toe dat de producent steeds aan het geheel van de verplichtingen blijft voldoen.

§11. Voor afgedankte batterijen wordt het individueel beheersplan in §10 verstaan als goedkeuring, overeenkomstig artikel 58 van verordening (EU) 2023/1542. De aanvraag voor goedkeuring moet bijkomend voldoen aan de eisen van verordening (EU) 2023/1542, en wordt behandeld binnen de termijn vermeld in artikel 58 (3) van deze verordening. De administratieve en procedurele regels voor de goedkeuring van organisaties voor producentenverantwoordelijkheid overeenkomstig artikel 58 van verordening (EU) 2023/1542 worden desgevallend uitgewerkt in het uitvoerend samenwerkingsakkoord of, bij gebreke aan een uitvoerend samenwerkingsakkoord, in de gewestelijke regelgeving.

Artikel 10

§1. Het beheersorganisme moet voor het geheel van zijn leden de inzameldoelstelling en/of verwerkingsdoelstelling bedoeld in artikel 7, §1, behalen.

Het beheersorganisme rapporteert jaarlijks aan het Beslissingsorgaan UPV over de door zijn leden op de markt gebrachte producten die aanleiding geven tot het ontstaan van de afvalstroom waarvoor het verantwoordelijkheid draagt en over de behaalde resultaten inzake inzameling en verwerking.

Deze rapportering gebeurt jaarlijks tegen een datum die in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1, bepaald wordt.

Het Beslissingsorgaan UPV zal op basis van de rapportering van het beheersorganisme onderzoeken of de inzamel- en verwerkingsdoelstellingen die in het kader van dit Samenwerkingsakkoord bepaald zijn, gehaald worden.

§2. De producent die zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid niet heeft overgedragen aan een beheersorganisme, moet de inzameldoelstelling en/of verwerkingsdoelstelling bedoeld in artikel 7, §1, behalen. Hij rapporteert jaarlijks aan het Beslissingsorgaan UPV over de door hem op de markt gebrachte producten die aanleiding geven tot het ontstaan van de afvalstroom waarvoor hij verantwoordelijkheid draagt en over de behaalde resultaten inzake inzameling en verwerking.

Deze rapportering gebeurt jaarlijks tegen een datum die in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1, bepaald wordt.

Het Beslissingsorgaan UPV zal op basis van de rapportering van de producent onderzoeken of de inzamel- en verwerkingsdoelstellingen die in het kader van dit Samenwerkingsakkoord of, voor afgedankte batterijen, in de verordening (EU) 2023/1542 bepaald zijn, gehaald worden.

De producent die zijn inzamel- en verwerkingsdoelstellingen niet behaalt, zal zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid alsnog moeten overdragen aan een beheersorganisme.

§3. De modaliteiten voor de rapporteringen bedoeld in de §§1 en 2, worden per afvalstroom verder bepaald door de Gewestregeringen, door middel van het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1. Het uitvoerend Samenwerkingsakkoord kan voor de afvalstroom in kwestie ook aanvullende rapporteringen in het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voorzien en daarvoor de modaliteiten bepalen; het gaat hierbij over rapporteringen aan de overheid of een door de overheid aangewezen systeem, door welbepaalde actoren, overeenkomstig artikel 41.

§4. Voor afgedankte batterijen worden in aanvulling op §1 en §2, de gegevens overeenkomstig artikel 75 van verordening (EU) 2023/1542 gerapporteerd, binnen de termijn vermeld in artikel 75 (7) van deze verordening.

Het Beslissingsorgaan UPV, of de door het Beslissingsorgaan UPV aangestelde organisatie, zet een elektronisch systeem op waarlangs gegevens aan hen worden gerapporteerd overeenkomstig artikel 75 (8) van de verordening, en specificeert welke modellen moeten worden gebruikt. De organisaties voor producentenverantwoordelijkheid en de producenten die hun Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid niet hebben overgedragen aan een organisatie voor producentenverantwoordelijkheid, kunnen gevraagd worden om dit elektronisch systeem te ontwikkelen en te financieren.

Het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bepaalt de administratieve en procedurele regels voor het verzamelen van gegevens over batterijen en afgedankte batterijen, met inbegrip van het elektronisch systeem.

Het uitvoerend Samenwerkingsakkoord legt de nodige maatregelen vast om, in overeenstemming met artikel 69 van de verordening (EU) 2023/1542, ervoor te zorgen dat de geldende inzamelingsdoelstellingen behaald worden.

Bij gebreke aan een uitvoerend samenwerkingsakkoord bepalen de gewesten de administratieve en procedurele regels.

Artikel 11

§1. De beheerder van een onlinemarktplaats is ertoe gehouden alle producenten die via zijn onlinemarkplaats een product via verkoop op afstand aan particuliere huishoudens of andere gebruikers dan particuliere huishoudens op het grondgebied verkoopt, schriftelijk in te lichten omtrent de op hen rustende verplichtingen in het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid.

§2. De beheerder van een onlinemarktplaats verhindert dat producenten die geen individueel beheersplan bij het Beslissingsorgaan UPV indienen of niet bij een beheersorganisme zijn aangesloten, via zijn onlinemarktplaats, overeenkomsten op afstand sluiten met particuliere huishoudens of andere gebruikers dan particuliere huishoudens op het grondgebied. Daartoe vereist de beheerder van een onlinemarktplaats dat de producent op het moment van registratie op de onlinemarktplaats, het schriftelijke bewijs verstrekt van zijn indiening van een individueel beheersplan of van zijn lidmaatschap bij het/de betrokken beheersorganisme(n).

In afwijking van het voorgaande lid kan de beheerder van een onlinemarktplaats een producent die geen individueel beheersplan heeft ingediend bij het Beslissingsorgaan UPV of die niet bij het/de betrokken beheersorganisme(n) is aangesloten, toch toelaten om via zijn onlinemarktplaats overeenkomsten op afstand te sluiten met particuliere huishoudens of andere gebruikers dan particuliere huishoudens op het grondgebied, in welk geval deze beheerder zelf zal moeten instaan voor de verplichtingen in het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid waartoe die producent normalerwijze gehouden is.

De beheerder van een onlinemarkplaats bezorgt aan het Beslissingsorgaan UPV, elk jaar ten laatste op 1 maart, een overzicht van alle producenten die het voorbije jaar op zijn onlinemarkplaats overeenkomsten op afstand hebben kunnen sluiten met particuliere huishoudens of andere gebruikers dan particuliere huishoudens op het grondgebied, en de datum van het indienen van hun individuele beheersplan of hun registratienummer bij het/de betrokken beheersorganisme(n).

§3. Indien de beheerder van een onlinemarktplaats ook optreedt als producent, is hij eveneens onderworpen aan de verplichtingen met betrekking tot de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor de producten die hij zelf verkoopt.

§4. De §§ 1-3 gaan in voege 1 jaar na de inwerkingtreding van huidig Samenwerkingsakkoord.

Artikel 12

§1. Het beheersorganisme moet bijzondere aandacht besteden aan het economische en financiële evenwicht van het ingevoerde systeem. Daartoe stelt het beheersorganisme jaarlijks een financieel plan op. Het financieel plan omvat:

1° het budget;
2° de berekening van eventuele financiële bijdragen van de leden, die uniform zijn op het Belgische grondgebied;
3° het beleid betreffende de aanwending van de financiële bijdragen van de leden;
4° het beleid rond provisies en reserves, waarbij reserves maximaal mogen overeenstemmen met de werkingskosten van het beheersorganisme voor de betrokken afvalstroom gedurende 18 maanden en waarbij provisies slechts mogelijk zijn in de mate dat deze toegelaten worden door het boekhoudrecht en afdoende gemotiveerd zijn in het licht van de instabiliteit van de markt, die wordt aangetoond door een jaarlijks te actualiseren gedetailleerde studie van de huidige en toekomstige markten; de motivering wordt gestaafd door de jaarlijkse controle op

de jaarrekening van het beheersorganisme door de commissaris, desgevallend aangevuld door een aanvullende beoordeling van een andere externe bedrijfsrevisor, aangeduid door het Beslissingsorgaan UPV;
5° de wijze van financiering van eventuele verliezen;
6° de wijze van financiering van het beheer van afgedankte producten waarvan de producent niet meer actief is of geïdentificeerd kan worden;
7° het beleggingsbeleid, waarbij financiële beleggingen veilig moeten zijn en het risico van kapitaalverlies moet worden beperkt;
8° het beleid inzake eco-modulatie.

Het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1, kan, per afvalstroom, aanvullende elementen opleggen die in het financieel plan moeten worden opgenomen, waarbij ook financieringsmodaliteiten kunnen worden geconcretiseerd, overeenkomstig artikel 41.

§2. In het budget wordt als apart onderdeel opgenomen in welke middelen het beheersorganisme voorziet voor preventie, voor het hoogwaardig sluiten van de kringlopen, bovenop de vastgelegde inzamel- en verwerkingsdoelstellingen, en voor het stimuleren van de circulaire economie. Deze middelen komen bovenop de bijdrage van het beheersorganisme aan het beleid van de Gewesten door het betalen van de heffing voorzien in artikel 8, §1.

§3. Het financieel plan wordt jaarlijks tegen uiterlijk 1 november voor advies voorgelegd aan het Beslissingsorgaan UPV. Het Beslissingsorgaan UPV heeft 3 maanden om een advies te verlenen. Binnen deze termijn kan het Beslissingsorgaan UPV bijkomende informatie opvragen, waardoor de termijn van 3 maanden opnieuw begint te lopen vanaf de ontvangst van deze informatie.

In het kader van dit advies zal het Beslissingsorgaan UPV op basis van het door het beheersorganisme ingediende financieel plan onderzoeken of de eventuele provisies voldoen aan de voorwaarden bedoeld in artikel 12, §1, 4°.

Het Beslissingsorgaan UPV kan de bedrijfsrevisoren van het beheersorganisme ondervragen om alle gewenste informatie te verkrijgen. Het kan de rekeningen ook laten onderzoeken door een externe revisor of boekhouder die op eigen kosten wordt aangesteld.

Indien uit de controle op de jaarrekening van het beheersorganisme door de commissaris, desgevallend aangevuld door een aanvullende beoordeling van een andere externe bedrijfsrevisor aangeduid door het Beslissingsorgaan UPV, zou blijken dat bepaalde provisies niet verantwoord zijn vanuit het boekhoudrecht of dat het verantwoord zijn van bepaalde provisies niet kan worden vastgesteld omwille van een gebrekkige motivering, kan het Beslissingsorgaan UPV overgaan tot de schorsing of de intrekking van de erkenning bedoeld in artikel 9, §7, na eerst een waarschuwing te hebben gegeven en aan het beheersorganisme een voorstel te hebben gevraagd om de problematische provisies zo snel mogelijk te annuleren; indien dit voorstel niet wordt ingediend door het beheersorganisme binnen een termijn van 3 maanden of indien het niet aanvaard wordt door het Beslissingsorgaan UPV, zal het beheersorganisme worden gehoord, voorafgaand aan de definitieve beslissing tot schorsing of intrekking van de erkenning.

Artikel 13

§1. Indien de inzamel- en/of verwerkingsdoelstellingen zoals bedoeld in artikel 7, §1, niet gehaald worden door het beheersorganisme voor de bij hem aangesloten producenten, betaalt het een bijkomende heffing van 50 EUR per aangevatte ton waarvoor de inzameldoelstelling niet wordt gehaald en 50 EUR per aangevatte ton waarvoor de eventuele inzameldoelstelling wel wordt gehaald, maar de verwerkingsdoelstelling niet wordt gehaald.

Indien de inzamel- en/of verwerkingsdoelstellingen, zoals bedoeld in artikel 7, §1, voor een 2de opeenvolgende jaar niet gehaald worden door het beheersorganisme, worden de bedragen van de

heffing verhoogd tot 100 EUR per aangevatte ton en vanaf het 3de opeenvolgende jaar worden de bedragen van de heffing verhoogd tot 150 EUR per aangevatte ton.

Deze bijkomende heffing moet bijdragen tot de financiering van het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betrokken afvalstoffen en is onderhevig aan de bepalingen van artikel 8, §2.

§2. Indien de inzamel- en verwerkingsdoelstellingen niet gehaald werden, zal het Beslissingsorgaan UPV de te betalen bijkomende heffingen per Gewest communiceren aan het beheersorganisme.

De heffing wordt uiterlijk binnen een termijn van 3 maanden betaald door storting op het rekeningnummer dat door elk Gewest wordt gecommuniceerd.

Artikel 14

§1. Indien binnen een termijn van drie jaar na afloop van het kalenderjaar waarin dit Samenwerkingsakkoord in werking treedt, de reserves van een beheersorganisme, zoals blijkt uit de neergelegde jaarrekening, hoger liggen dan de werkingskosten van het beheersorganisme voor de betrokken afvalstroom gedurende 18 maanden, wordt een bijkomende heffing van 10% ingesteld op het deel van de reserves dat deze norm overschrijdt.

In een uitvoerend samenwerkingsakkoord zoals vermeld in artikel 7, §1 kan het percentage van de bijkomende heffing vermeld in het eerste lid tot hoogstens 3 jaar worden verminderd tot 5% indien het gaat om een afvalstroom voortkomend uit producten met een gemiddelde levensduur van meer dan 15 jaar.

Deze bijkomende heffing moet bijdragen tot de financiering van het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betrokken afvalstoffen. De bepalingen van artikel 8, §2 zijn van toepassing.

§2. Indien de reserves hoger liggen dan de norm bedoeld in §1, zal het Beslissingsorgaan UPV de te betalen bijkomende heffingen per Gewest communiceren aan het beheersorganisme.

De heffing wordt uiterlijk betaald binnen een termijn van 3 maanden te rekenen vanaf het sluiten van het boekjaar waarin de reserves hoger liggen dan de norm bedoeld in §1, en dit door storting op het rekeningnummer dat door elk Gewest wordt gecommuniceerd.

Afdeling 2 – Register en gevolmachtigde

Artikel 15

§1. Elke producent, met inbegrip van de producent die producten ter beschikking stelt door middel van verkoop op afstand, moet ingeschreven zijn in een openbaar online register dat door de hiertoe door het Beslissingsorgaan UPV aangestelde organisatie gratis ter beschikking wordt gesteld binnen een termijn van 6 maanden na de inwerkingtreding van huidig Samenwerkingsakkoord. Wanneer het register persoonsgegevens bevat, worden deze niet openbaar gemaakt.

§2. Het in paragraaf 1 van dit artikel bedoelde register bevat de volgende gegevens:
1. naam en adres van de producent en naam en adres van zijn gevolmachtigde indien van toepassing (postcode en gemeente, straat en nummer, land, telefoon- en faxnummer, e-mailadres en contactpersoon);
2. nationale identificatiecode van de producent, inclusief Europees of nationaal belastingnummer;
3. productcategorie, zoals bepaald in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1;
4. type product (huishoudelijk of bestemd voor andere gebruikers dan de huishoudens);

5. handelsbenaming van het product;
6. informatie over de wijze waarop de producent zijn verantwoordelijkheden nakomt: door middel van een individuele of een collectieve regeling, inclusief informatie over de financiële waarborgen;
7. gebruikte verkoopmethode (bijvoorbeeld verkoop op afstand);
8. verklaring die waarborgt dat de verstrekte informatie strookt met de werkelijkheid;
9. andere nuttige informatie over de activiteiten van de producent in België, die geen persoonsgegevens bevatten.

§3. In afwijking van paragrafen 1 en 2 wordt voor afgedankte batterijen het producentenregister opgesteld in overeenstemming met artikel 55 van verordening (EU) 2023/1542. Het producentenregister wordt opgesteld door het Beslissingsorgaan UPV of door een door het Beslissingsorgaan UPV aangestelde organisatie. In het uitvoerend Samenwerkingsakkoord worden nadere bepalingen opgenomen voor de registratie van producenten in overeenstemming met verordening (EU) 2023/1542.

Artikel 16

§1. De buiten het Belgische grondgebied gevestigde producent mag een in België gevestigde natuurlijke of rechtspersoon aanstellen als gevolmachtigde die moet instaan voor de naleving van de verplichtingen die krachtens dit Samenwerkingsakkoord op de producent rusten.

Iedere producent gevestigd buiten het Belgische grondgebied, die in België producten rechtstreeks verkoopt op afstand aan particuliere huishoudens of aan andere gebruikers dan particuliere huishoudens, stelt een in België gevestigde natuurlijke of rechtspersoon aan als gevolmachtigde die moet instaan voor de naleving van de verplichtingen die krachtens dit Samenwerkingsakkoord op de producent rusten.

§2. De aanstelling van een gevolmachtigde gebeurt via een schriftelijk mandaat. Wanneer het mandaat afloopt, stellen de gevolmachtigde en de producent de overheid hiervan in kennis binnen de maand die op het einde van het mandaat volgt.

§3. Iedere op het Belgisch grondgebied gevestigde producent die producten verkoopt buiten het Belgische grondgebied, maar binnen de Europese Unie, stelt op dat grondgebied een gevolmachtigde aan die moet toezien op de naleving van de verplichtingen die op dat grondgebied op de producent rusten krachtens de geldende wetgeving.

§4. Overeenkomstig artikel 56 (3) van de Verordening (EU) 2023/1542 is het aanstellen van een gemachtigde voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid verplicht voor een producent zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 47) d van deze verordening.

Afdeling 3 – Gewestelijke bevoegdheden

Artikel 17

Behoudens de taken die krachtens dit Samenwerkingsakkoord worden toegewezen aan het Beslissingsorgaan UPV, zijn de Gewesten bevoegd over de wijze waarop de producenten invulling geven aan hun verplichtingen.

In de mate dat ze niet worden geregeld door de Gewestregeringen in een uitvoerend samenwerkingsakkoord, zoals bedoeld in artikel 7, §1, kunnen de volgende domeinen door elk van de Gewesten voor hun eigen grondgebied worden geregeld in gewestelijke wet- en regelgeving:

1° het communicatiebeleid;
2° het inzamelsysteem;
3° de organisatie van de verwerking van het afval;

4° het preventiebeleid;
5° de aanwending van de verschillende heffingen.

Afdeling 4 – Wijzigingen in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval

Artikel 18

In het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt een artikel 14bis toegevoegd met de volgende tekst:

*"**Art. 14bis.** §1. Voor de afvalstroom "verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong" geldt een financiële verplichting in de vorm van een heffing voor het erkende organisme; deze moet bijdragen tot de financiering van het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betrokken afvalstoffen.*

De heffing is uitgedrukt als een bedrag per inwoner per jaar, waarbij het aantal inwoners bepaald wordt door de meest recente bevolkingsstatistieken van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, die beschikbaar zijn op 1 januari van hetzelfde jaar.

Indien meerdere erkende organismen bestaan, wordt de heffing door elk erkend organisme gedragen ten belope van zijn marktaandeel. Het marktaandeel van een erkend organisme in een bepaald kalenderjaar N is de som van het marktaandeel van elke bij dat erkend organisme aangesloten verpakkingsverantwoordelijke, zoals vastgesteld op het einde van het voorgaande kalenderjaar N-1. Het marktaandeel van een verpakkingsverantwoordelijke uitgedrukt in een percentage dat wordt berekend door de aantallen van de door de verpakkingsverantwoordelijke op de markt gebrachte bedrijfsmatige verpakkingen waaruit de betrokken afvalstroom voortkomt, te delen door de totale aantallen op de markt gebrachte bedrijfsmatige verpakkingen waaruit de betrokken afvalstroom voortkomt, en dit vervolgens te vermenigvuldigen met factor honderd.

Elk erkend organisme rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het kalenderjaar N+1 volgend op dat kalenderjaar, de aantallen van de door zijn leden in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte verpakkingen. De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor kalenderjaar N, op basis van de aantallen in kalenderjaar N-1, het marktaandeel van het erkend organisme vast, zoals bepaald overeenkomstig het voorgaande lid, en communiceert tegen 1 april van het kalenderjaar N+1 de door het erkend organisme concreet te betalen bedragen. De heffing wordt betaald tegen uiterlijk 15 april in kalenderjaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd.

De heffing is voor de eerste keer verschuldigd met betrekking tot het kalenderjaar 2026.

De heffing bedraagt 0,040 EUR/inwoner.

De bedragen per inwoner worden jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex der consumptieprijzen, met als basisindex het gemiddelde van de cijfers van de gezondheidsindex der consumptieprijzen van de vier eerste maanden van het voorgaande jaar.

De geïndexeerde bedragen worden afgerond op de hogere of lagere tiende eurocent, al naargelang het cijfer van de honderdste eurocent al dan niet de 5 bereikt.

De bedragen van de heffing worden verminderd met de bedragen die overeen stemmen met het gecombineerde marktaandeel van de verpakkingsverantwoordelijken die op individuele basis uitvoering geven aan hun verplichtingen in uitvoering van artikel 7.

De heffing is slechts verschuldigd voor zover de berekende heffing minstens 500 euro bedraagt.

§2. Het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betroffen afvalstoffen kan onder meer betrekking hebben op:

- *de preventie en het hergebruik van de betrokken afvalstoffen;*
- *de strijd tegen de aanwezigheid van de betrokken afvalstoffen in het zwerfvuil, sluikstort en restafval;*
- *onderzoek en ontwikkeling om de kwaliteit van de betrokken producten en met name hun recycleerbaarheid te verbeteren;*
- *de verbetering van de resultaten en/of de kwaliteit van de selectieve inzamelingen van de betrokken afvalstoffen;*
- *de niet-selectieve inzameling en verwerking van de betrokken afvalstoffen;*
- *de vergoeding van het personeel belast met de controle, uitvoering en opvolging van de voormelde acties;*
- *de rapportering over en de evaluatie van deze afvalstoffen;*
- *het stimuleren van lokale en hoogwaardige verwerking, in het kader van de circulaire economie.*

De globale bedragen van de heffing worden tussen de Gewesten verdeeld volgens de meest recente bevolkingsstatistieken van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, die beschikbaar zijn op 1 januari van het jaar waarbinnen de aangifteperiode valt.

Elk Gewest bepaalt, na consultatie van de betrokken erkende organismen, de concrete bestemmingen van de bedragen die ze respectievelijk hebben ontvangen."

BOEK III – BEPALINGEN BETREFFENDE DE UITGEBREIDE PRODUCENTENVERANTWOORDELIJKHEID INZAKE ZWERFVUIL

Afdeling 1 – Toepassingsgebied

Artikel 19

§1. Boek III van dit Samenwerkingsakkoord is van toepassing op de volgende afvalstoffen:

1° tabaksproducten;
2° kauwgom;
3° vochtige doekjes;
4° ballonnen.

§2. Met boek III van huidig Samenwerkingsakkoord wordt voor de in §1 genoemde afvalstoffen een regeling voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid ingevoerd.

De regeling voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid houdt in dat de producenten de totale en reële kosten dekken voor:

1° de in het kader van artikel 33 genomen bewustmakingsmaatregelen betreffende die afvalstoffen;
2° het opruimen van het zwerfvuil van tabaksproducten, vochtige doekjes en ballonnen, en voor het daaropvolgende vervoer en verwerking van dat zwerfvuil conform de gewestelijke bepalingen;
3° het inzamelen van afval van die producten dat in openbare inzamelsystemen wordt achtergelaten, inclusief de kosten voor de infrastructuur en de exploitatie ervan en voor het daaropvolgende vervoer en verwerking van dat afval. Deze kosten kunnen ook betrekking hebben op het opzetten van specifieke infrastructuur voor het, al dan niet selectief, inzamelen van afval van deze producten, zoals passende afvalrecipiënten op plekken waar frequent zwerfvuil wordt aangetroffen;

4° het verzamelen en rapporteren van gegevens over de producten die in België in de handel worden gebracht door de producenten, evenals gegevens over de inzameling en verwerking van afval dat van die producten afkomstig is;
5° hun bijdrage aan de algemene kosten van het zwerfvuilbeleid van de overheid, met inbegrip van de controle.

§3. Boek III van dit Samenwerkingsakkoord doet geen afbreuk aan de bevoegdheden van de gemeenten of agglomeraties op het gebied van openbare netheid.

Artikel 20

In een andere lidstaat gevestigde producenten die producten in België in de handel brengen, kunnen een in België gevestigde rechtspersoon of natuurlijke persoon aanwijzen als gemachtigd vertegenwoordiger voor het nakomen van de verplichtingen van een producent in verband met de regelingen voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid.

Elke producent die in België gevestigd is en op afstand rechtstreeks aan particuliere huishoudens of aan andere gebruikers dan particuliere huishoudens producten verkoopt in een andere lidstaat, wijst een gemachtigd vertegenwoordiger aan in die lidstaat. De gemachtigd vertegenwoordiger is verantwoordelijk voor het nakomen van de verplichtingen van die producent die op het grondgebied van die andere lidstaat uit hoofde van Richtlijn (EU) 2019/904 gelden.

Afdeling 2 – Verplichtingen voor producenten

Artikel 21

De producent die onder het toepassingsgebied valt zoals bepaald in artikel 19, kan aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voldoen:
1° op individuele basis: door te beschikken over een goedkeuring van zijn “individueel beheersplan zwerfvuil”, zoals bepaald in onderafdeling 2.1;
2° op collectieve basis: door een overeenkomst af te sluiten met een collectief organisme zoals bepaald in artikel 26 voor zover dat laatste voldoet aan de verplichtingen die worden opgelegd krachtens onderafdeling 2.2.

Onderafdeling 2.1 – Individuele uitvoering

Artikel 22

§1. De producent die op individuele basis uitvoering wil geven aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid, dient een “individueel beheersplan zwerfvuil” ter goedkeuring in bij het Beslissingsorgaan UPV, dat de aanvraag inhoudt om op individuele basis uitvoering te geven aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid inzake zwerfvuil.

§2. Het “individueel beheersplan zwerfvuil” omvat volgende gegevens en verbintenissen:
1° identificatiegegevens:
   a. naam, rechtsvorm, zetel en nummer van het handelsregister of een overeenstemmend registratie- en ondernemingsnummer van de producent;
   b. woonplaats en adres van de producent en, in voorkomend geval, van de maatschappelijke zetels, de administratieve zetels en de exploitatiezetels;
   c. telefoonnummer van de woonplaats, zetel of standplaats, binnen het grondgebied, waar de producent bereikt kan worden;
   d. als de aanvrager niet beschikt over een woonplaats, of, in voorkomend geval, over een maatschappelijke zetel op het grondgebied, de vermelding van een standplaats, filiaal of

kantoor waar het handelsregister op elk ogenblik door de gewestelijke administratie geraadpleegd kan worden;

e. naam en functie van de ondertekenaar van de aanvraag;

2° voorwerp:

a. vermelding van de onder het toepassingsgebied vallende afvalstoffen en de overeenkomstige producten waarop het beheersplan van toepassing is;

b. omschrijving van de wijze waarop de producent via zijn beheersplan zal voldoen aan de regeling voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die hem wordt opgelegd in Boek III van dit Samenwerkingsakkoord. In dit beheersplan wordt gedetailleerd aangegeven hoe de producent zal zorgen voor hetzij de organisatorische en financiële terugname van de totaliteit van het zwerfvuil afkomstig van de producten die door hem op de markt werden gebracht, hetzij de vergoeding van de in artikel 19, §2, genoemde kosten voor het zwerfvuil afkomstig van de producten die door hem op de markt werden gebracht. De eerste optie moet de instemming bevatten van de overheidsinstanties die instaan voor het beheer van het zwerfvuil afkomstig van de producten op de markt gezet door de producent, en omvat naast een plan van aanpak voor de opruiming van het zwerfvuil, ook de acties voor het verzamelen en rapporteren van de gegevens en voor de financiering van de andere elementen van het zwerfvuilbeleid opgesomd in artikel 19, §2, 1°-4°.

De tweede optie betreft een heffing te betalen aan alle overheidsinstanties die deze kosten dragen. Deze heffing moet in verhouding staan tot het marktaandeel van de producent, berekend overeenkomstig het artikel 27, §1, vijftiende lid, en is slechts verschuldigd voor zover de berekende heffing minstens 500 euro bedraagt.

Elke producent rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het kalenderjaar N+1 volgend op dat kalenderjaar, de aantallen van de door hem in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte producten, waarop de heffing van toepassing is. De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor kalenderjaar N, op basis van de aantallen in kalenderjaar N-1, het marktaandeel van de producent vast, zoals bepaald overeenkomstig artikel 27, en communiceert tegen 1 april van het kalenderjaar N+1 het concreet te betalen bedrag. De heffing wordt verdeeld tussen de Gewesten op basis van de verdeelsleutel die kan worden afgeleid uit de bedragen per Gewest opgenomen in artikel 27, §1, 2de lid. De heffing wordt betaald tegen uiterlijk 15 april in kalenderjaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd. Elk Gewest staat in voor de verdere verdeling van de heffing aan alle overheidsinstanties die deze kosten dragen op zijn grondgebied. Jaarlijks op uiterlijk 15 april van het kalenderjaar N moet een voorafbetaling gedaan worden van 50% van de geschatte verschuldigde heffing voor kalenderjaar N, die gebaseerd is op de geschatte aantallen producten, waarop de heffing van toepassing is, die door de producent op de markt werden gebracht in het kalenderjaar N-1. Hiervoor rapporteert de producent op 1 maart van het kalenderjaar N de geschatte aantallen van het kalenderjaar N-1. De heffing is voor de eerste keer verschuldigd met betrekking tot het kalenderjaar 2026.

3° verbintenis: de schriftelijke verbintenis, gedateerd en ondertekend door de producent, of in voorkomend geval, door een natuurlijke persoon die de vennootschap ertoe kan verbinden, dat de aangegane engagementen bedoeld in 2°, b) tot organisatorische en financiële terugname van zwerfvuil of tot financiering van de overheidsinstanties effectief zullen uitgevoerd worden.

§3. De producent die op individuele basis uitvoering geeft aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid moet elk jaar tegen uiterlijk 31 maart aan het Beslissingsorgaan UPV rapporteren over de wijze waarop hij uitvoering geeft aan zijn “individueel beheersplan zwerfvuil” en de verplichtingen van dit Samenwerkingsakkoord.

Artikel 23

§1. Het “individueel beheersplan zwerfvuil” bedoeld in artikel 22 wordt goedgekeurd volgens de volgende procedure:

1° het beheersplan wordt ingediend bij het Beslissingsorgaan UPV, gedateerd en ondertekend door de aanvrager, of, in voorkomend geval, door een natuurlijke persoon die de vennootschap kan verbinden, met in bijlage een afschrift van de oprichtingsakte en van de eventuele wijzigingen ervan gedurende de laatste vijf jaar;

2° het Beslissingsorgaan UPV onderzoekt het beheersplan op volledigheid overeenkomstig de bepalingen in artikel 22, §2:

   a. als wordt vastgesteld dat het beheersplan onvolledig is, brengt het Beslissingsorgaan UPV de aanvrager binnen dertig kalenderdagen na de indiening of de aanvulling van het beheersplan daarvan op de hoogte, met vermelding van de inlichtingen en de gegevens die ontbreken;

   b. als wordt vastgesteld dat het beheersplan volledig is, brengt het Beslissingsorgaan UPV de aanvrager daarvan op de hoogte binnen dertig kalenderdagen na de indiening of de aanvulling van het beheersplan;

3° binnen een termijn van vier maanden, te rekenen vanaf de datum waarop is vastgesteld dat het beheersplan volledig is, doet het Beslissingsorgaan UPV uitspraak over het beheersplan; tijdens die vier maanden kan het Beslissingsorgaan UPV alle toelichtingen en informatie opvragen die nodig zijn voor de inhoudelijke beoordeling van het beheersplan;

4° het Beslissingsorgaan UPV bezorgt haar beslissing tot goedkeuring of weigering van het beheersplan aan de aanvrager, binnen tien kalenderdagen na de uitspraak.

§2. Voor elk “individueel beheersplan zwerfvuil” wordt een dossierkost van € 250 aangerekend, te betalen bij indiening van het beheersplan. De termijn voor het onderzoek naar de volledigheid begint pas te lopen na ontvangst van de dossierkost.

§3. De goedkeuring, vermeld in §1, kan slechts voor een termijn van maximaal vijf jaar worden verleend.

Elke goedkeuringsbeslissing die voor een kortere termijn geldt, moet gemotiveerd zijn. Een hernieuwing van de goedkeuring is, overeenkomstig de procedure vermeld in dit artikel, mogelijk, telkens voor een termijn van maximaal vijf jaar.

Artikel 24

De goedkeuring, vermeld in artikel 23, §1, kan door het Beslissingsorgaan UPV:

1° worden opgeheven op verzoek van de houder van de goedkeuring;

2° na het horen van de betrokken producent, worden opgeheven of geschorst, na overlegging van een verslag van vaststelling of een proces-verbaal waarin een inbreuk op de voorschriften van dit Samenwerkingsakkoord of een misdrijf wordt vastgesteld.

Behoudens bij een dreigend en onmiddellijk gevaar voor mens of milieu, wordt de houder van de goedkeuring, met een aangetekende zending met ontvangstbewijs en minstens veertien dagen voor de betekening ervan, op de hoogte gebracht van de voorgenomen beslissing en de motieven. Binnen die termijn kan de houder van de goedkeuring zich verweren of zijn zaken in orde brengen.

Artikel 25

§1. De houder van de goedkeuring, vermeld in artikel 23, §1, is verplicht om wijzigingen van de volgende gegevens in zijn “individueel beheersplan zwerfvuil” onmiddellijk mee te delen aan het Beslissingsorgaan UPV:

1° naam, rechtsvorm, zetel en nummer van het handelsregister of een overeenstemmend registratie- en ondernemingsnummer;

2° zijn woonplaats, adres en telefoonnummer en, in voorkomend geval, adres en telefoonnummer van de maatschappelijke zetels, de administratieve zetels en de exploitatiezetels of van de standplaats binnen het grondgebied;
3° het voorwerp van het beheersplan;
4° de verbintenissen in het beheersplan.

§2. De producent moet de in zijn beheersplan opgenomen verbintenissen stipt naleven.

Onderafdeling 2.2 – Collectieve uitvoering

Artikel 26

§1. De producent die op collectieve basis uitvoering wil geven aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid dient, rechtstreeks of via een natuurlijke of rechtspersoon die gemachtigd is hem te vertegenwoordigen, aan te sluiten bij een collectief organisme.

§2. Een collectief organisme dat door producenten kan worden gelast om hun verplichtingen te vervullen, moet een rechtspersoon zijn die aan de volgende voorwaarden voldoet:
1° opgericht zijn als vereniging zonder winstgevend doel conform het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019;
2° gemandateerd en gefinancierd worden door producenten;
3° als uitsluitend statutair doel hebben het voor rekening van de leden ten laste nemen van de verplichtingen die hen in het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid van Boek III van dit Samenwerkingsakkoord worden opgelegd;
4° de beheerders of de personen die de vereniging kunnen verbinden, dienen hun burgerlijke en politieke rechten te bezitten;
5° de beheerders of de personen die de vereniging kunnen verbinden, mogen tijdens de laatste 5 jaar niet veroordeeld zijn vanwege een inbreuk op de milieuwetgeving van de Gewesten tot een effectieve gevangenisstraf dan wel een bestuurlijke of strafrechtelijke geldboete hoger dan 10.000 euro;
6° over de nodige middelen beschikken om het statutair doel te vervullen;
7° actief zijn in de 3 Gewesten.

§3. Het collectief organisme is gehouden tot:
1° het sluiten van een toetredingsovereenkomst met elke producent die daarom verzoekt;
2° het online ter beschikking stellen van het Beslissingsorgaan UPV van de volledige lijst van producenten die een toetredingsovereenkomst gesloten hebben met het collectief organisme;
3° het garanderen dat er geen discriminatie is in het aanvaarden of uitsluiten van leden;
4° het garanderen dat de individuele of individualiseerbare gegevens vertrouwelijk behandeld worden;
5° het ervoor zorgen dat het Beslissingsorgaan UPV online toegang heeft tot de gegevens in het kader van dit Samenwerkingsakkoord;
6° het vervullen van de verplichtingen voor het geheel van de producenten die met hem een toetredingsovereenkomst hebben gesloten;
7° het innen van de bijdrage van de contractanten, op niet discriminerende wijze, daarbij eventueel rekening houdend met de schadelijkheid voor het leefmilieu van de producten, zoals bijvoorbeeld hun plasticgehalte, teneinde de reële en volledige kosten van de verplichtingen die hem ten laste vallen overeenkomstig het huidig akkoord, te dekken;
8° het jaarlijks neerleggen bij het Beslissingsorgaan UPV van de balansen en de resultatenrekeningen van het voorbije boekjaar, binnen een termijn van één maand na het sluiten van het boekjaar, en, tegen 1 november, van de begroting voor het volgend jaar die betrekking heeft op dit Samenwerkingsakkoord.

Artikel 27

§1. Om te voldoen aan de regeling voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die wordt opgelegd in Boek III van dit Samenwerkingsakkoord, kiezen de producenten, via hun collectief organisme, samen met de betrokken overheidsinstanties, voor hetzij de organisatorische en financiële terugname van het zwerfvuil (organisatorische en financiële optie), hetzij voor de vergoeding van de in artikel 19, §2 genoemde kosten die gedragen worden door deze overheidsinstanties ten gevolge van zwerfvuil afkomstig van de producten die door de leden van het collectief organisme op de markt werden gebracht (financiële optie). De gekozen optie kan verschillend zijn per betrokken overheidsinstantie, die zelf uitmaakt welke optie haar het beste past.

Indien wordt gekozen voor de vergoeding van de in artikel 19, §2 genoemde kosten (financiële optie), moet het collectief organisme de totale en reële kosten van de betrokken overheidsinstanties dekken door de jaarlijkse betaling aan de Gewesten van een heffing ten belope van de volgende bedragen (financiële optie), dewelke overeenkomen met de totale en reële kosten van alle overheidsinstanties:

1° vanaf het kalenderjaar 2026, voor zwerfvuil van tabaksproducten: 53.991.135,09 EUR, bestaande uit een bedrag van 17.520.164,14 EUR voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een bedrag van 12.084.250,86 EUR voor het Waalse Gewest en een bedrag van 24.386.720,09 EUR voor het Vlaamse Gewest;
2° vanaf het kalenderjaar 2026, voor zwerfvuil van vochtige doekjes: 2.342.340,42 EUR, bestaande uit een bedrag van 760.091,29 EUR voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een bedrag van 524.260,72 EUR voor het Waalse Gewest en een bedrag van 1.057.988,41 EUR voor het Vlaamse Gewest;
3° vanaf het kalenderjaar 2026, voor zwerfvuil van ballonnen: 148.331,27 EUR, bestaande uit een bedrag van 48.133,48 EUR voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een bedrag van 33.199,29 EUR voor het Waalse Gewest en een bedrag van 66.998,50 EUR voor het Vlaamse Gewest.

Indien voor eenzelfde afvalstroom meerdere collectieve organismen worden opgericht, wordt de heffing door elk collectief organisme gedragen ten belope van zijn marktaandeel, dat wordt bepaald overeenkomstig het 16de lid.

De bedragen van de heffing worden verminderd met de bedragen die overeen stemmen met het gecombineerde marktaandeel van de producenten die op individuele basis uitvoering geven aan hun verplichtingen in uitvoering van onderafdeling 2.1, dat wordt bepaald overeenkomstig het 16de lid.

De heffing is slechts verschuldigd voor zover de berekende heffing minstens 500 euro bedraagt.

In de mate dat het collectief organisme, samen met de betrokken overheidsinstanties, voor de organisatorische en financiële terugname van zwerfvuil heeft gekozen, is de heffing voor dat aandeel niet van toepassing.

De Interregionale Commissie voor de UPV zorgt voor de bekendmaking, per Gewest, van de betrokken overheidsinstanties en het aandeel in de kosten van elk van deze overheidsinstanties, waarbij verder onderscheid kan worden gemaakt tussen de kosten bedoeld in artikel 19, §2, sub 1°, 2°, 3°, 4° en 5°.

De bedragen worden jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex der consumptieprijzen, met als basisindex het gemiddelde van de cijfers van de gezondheidsindex der consumptieprijzen van de vier eerste maanden van het voorgaande jaar.

In de mate dat het collectief organisme niet, samen met de betrokken overheidsinstanties, voor de organisatorische en financiële terugname van zwerfvuil heeft gekozen en de heffing voorzien in het tweede lid betaald wordt, verbinden de Gewesten zich ertoe om de efficiëntie van de met de geïnde heffingen gefinancierde acties te meten, door gebruik te maken van prestatie-indicatoren.

Binnen de 2 jaar na de inwerkingtreding van huidig Samenwerkingsakkoord realiseert de Interregionale Commissie voor de UPV, samen met de bevoegde gewestelijke administraties, ten behoeve van de Gewestregeringen een evaluatie van de bedragen van de heffing, zoals opgenomen in het tweede lid, op basis van dezelfde hypotheses in de 3 Gewesten. De bedragen van de heffing moeten ten laatste vanaf het kalenderjaar 2029 aangepast worden op basis van deze evaluatie. Vervolgens gebeurt elke 5 jaren opnieuw een dergelijke evaluatie.

Ingeval voor de organisatorische en financiële terugname van zwerfvuil wordt gekozen (organisatorische en financiële optie), dient het collectief organisme zijn erkenningsaanvraag in bij het Beslissingsorgaan UPV of wordt de opdracht toegekend aan het erkend organisme in de zin van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008, overeenkomstig artikel 28.

Een collectief organisme wordt in principe erkend voor een periode van 5 jaren. Indien de erkenningsaanvraag betrekking heeft op tabaksproducten zal het Beslissingsorgaan UPV een advies vragen aan de Alliantie voor een Rookvrije Samenleving. Het Beslissingsorgaan UPV ziet er op toe dat het collectief organisme steeds aan het geheel van zijn verplichtingen blijft voldoen. Bij niet-naleving van deze verplichtingen behoudt het Beslissingsorgaan UPV zich het recht voor de erkenning te heroverwegen, na eerst een waarschuwing en een mogelijkheid tot bijsturing te hebben gegeven en vervolgens het beheersorganisme te horen, voorafgaand aan de definitieve beslissing.

Vier jaar na de inwerkingtreding van elke erkenning van een collectief organisme, stelt het Beslissingsorgaan UPV een samenvattende evaluatienota op, alsmede een strategische oriëntatienota voor een eventuele nieuwe erkenning ten behoeve van de vertegenwoordigers van de Gewestregeringen.

De erkenningsaanvraag moet tenminste volgende informatie bevatten:
- een kopie van de statuten zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad;
- een financieel plan en een voorlopige begroting voor de duur van de erkenning;
- de aard van de betrokken afvalstoffen;
- een ontwerp van toetredingscontract dat door het collectief organisme moet afgesloten worden met zijn leden;
- een modelcontract met de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht inzake openbare netheid en met de andere overheidsinstanties die instaan voor het beheer van zwerfvuil, met inbegrip van de regels en procedures voor de vergoeding van de reële en volledige kost, inclusief de algemene kosten; dit modelcontract moet worden opgesteld in overleg met deze rechtspersonen en overheidsinstanties, of hun vertegenwoordigers;
- een operationeel plan voor het beheer van zwerfvuil in samenwerking met de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht inzake openbare netheid en een beschrijving van de acties die moeten worden ondernomen bij de andere overheidsinstanties die instaan voor het beheer van zwerfvuil;
- de voorgestelde graad van vooruitgang op de gewestelijke grondgebieden en de realisatietermijnen;
- het instellen van nieuwe modellen (bijvoorbeeld Green deals);
- de rapporterings- en controlemethode om de efficiëntie van het opgezette systeem te evalueren.

Het toepassen van de organisatorische en financiële terugname van het zwerfvuil mag er in geen geval toe leiden dat:
- de producenten of hun vertegenwoordigers het zwerfvuilbeleid van de overheid bepalen;
- het beleid van de overheid om roken te ontmoedigen, wordt tegengewerkt;
- de kaderovereenkomst van de Wereldgezondheidsorganisatie voor de bestrijding van Tabaksgebruik wordt geschonden;
- het beleid van de overheid om het gebruik van eenmalige verpakkingen te ontmoedigen, wordt tegengewerkt.

Indien voor eenzelfde stroom meerdere collectieve organismen worden opgericht, hebben de collectieve organismen de verplichting om een coördinatie-organisme op te richten dat onder meer tot taak heeft om kennis te nemen van het marktaandeel van elk collectief organisme voor een bepaald kalenderjaar. Het marktaandeel van een collectief organisme in een bepaald kalenderjaar N is de som van het marktaandeel van elke bij dat collectief organisme aangesloten producent zoals vastgesteld op het einde van het voorgaande kalenderjaar N-1. Het marktaandeel van een producent wordt uitgedrukt in een percentage dat wordt berekend door de aantallen van de door de producent op de markt gebrachte producten waaruit het betrokken zwerfvuil voortkomt, te delen door de totale aantallen op de markt gebrachte producten waaruit het betrokken zwerfvuil voortkomt, en dit vervolgens te vermenigvuldigen met factor honderd.

§2. Elk coördinatie-organisme en, voor de afvalstromen waarvoor er geen coördinatie-organisme opgericht is, elk collectief organisme rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het kalenderjaar N+1 volgend op dat kalenderjaar, de aantallen van de door de leden van de collectieve organismen in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte producten, waarop de heffing van toepassing is. De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor kalenderjaar N, op basis van de aantallen in kalenderjaar N-1, het marktaandeel van elk collectief organisme vast, zoals bepaald overeenkomstig paragraaf 1, 16de lid, en communiceert tegen 1 april van het kalenderjaar N+1 de door elk collectief organisme concreet te betalen bedragen, door middel van een formulier. De heffing wordt betaald tegen uiterlijk 15 april in kalenderjaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd. Elk Gewest staat in voor de verdere verdeling van de heffing aan de overheidsinstanties die op zijn grondgebied de kosten bedoeld in artikel 19, §2, 1°-5° dragen. Jaarlijks op uiterlijk 15 april van het kalenderjaar N moet een voorafbetaling gedaan worden van 50% van de geschatte verschuldigde heffing voor kalenderjaar N, die gebaseerd is op de geschatte aantallen producten, waarop de heffing van toepassing is, die door de leden van de collectieve organismen op de markt werden gebracht in het kalenderjaar N-1. Hiervoor rapporteert het coördinatie-organisme of elk collectief organisme op 1 maart van het kalenderjaar N de geschatte aantallen van het kalenderjaar N-1.

De heffing is voor de eerste keer verschuldigd met betrekking tot het kalenderjaar 2026.

Het formulier bedoeld in het eerste lid bevat minstens de volgende gegevens:

1° de gevorderde bedragen per Gewest of betrokken overheidsinstantie;
2° de rekeningnummers waarop de bedragen dienen gestort te worden.

Voor het kalenderjaar 2026 en voor elk Gewest wordt het bedrag van een eventuele vrijwillige financiële bijdrage die door de producenten aan de gewesten werd ter beschikking gesteld in het kader van het zwerfvuilbeleid, in mindering gebracht van de bedragen bedoeld in §1, tweede lid van dit artikel.

§3. Als een collectief organisme niet tot de betaling overgaat of als na controle door de met de inning en de invordering belaste ambtenaar blijkt dat de betaalde bedragen onjuist zijn, kan door de met de inning en de invordering belaste ambtenaar een administratieve geldboete opgelegd worden. Deze geldboete wordt gelijkgesteld aan 10 % van het niet-betaalde bedrag. De geldboete komt toe aan de Gewesten en wordt verdeeld op basis van de verdeelsleutel die kan worden afgeleid uit de bedragen per Gewest opgenomen in artikel 27, §1, 2de lid.

§4. Als het bedrag niet is betaald na het verstrijken van de termijn, vermeld in §2, is van rechtswege de wettelijke intrest verschuldigd, vermeld in het koninklijk besluit van 4 augustus 1996 tot wijziging van de wettelijke rentevoet.

§5. Het collectief organisme is verplicht om alle gegevens die nodig zijn om de juistheid van de betaalde bedragen na te gaan, voor te leggen op ieder verzoek van de ambtenaren die belast zijn met de controle.

Het collectief organisme is verplicht om op ieder verzoek van de ambtenaren die belast zijn met de controle, mondeling of schriftelijk alle inlichtingen te verschaffen die hem gevraagd worden om de juistheid van de betaalde bedragen na te gaan.

§6. Wat kauwgom betreft, engageert de sector zich ertoe een programma van acties en campagnes uit te voeren van sensibilisering en opkuis, voor een totaalbedrag van 3,5 miljoen euro, gespreid over vijf jaar, te beginnen in 2026. De modaliteiten van dit engagement en de evenwichtige verdeling van de acties op nationaal en gewestelijk niveau zullen worden besproken en goedgekeurd door het Beslissingsorgaan UPV.

Artikel 28

Een erkend organisme in de zin van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval kan, voor andere afvalstromen dan verpakkingsafval en tegen een vergoeding die de totale en reële kosten voor die afvalstromen dekt, de rol van een collectief organisme vervullen, door namens de producenten te voldoen aan de in artikel 27, §1, bedoelde financiële verplichting en/of door namens de producenten de in artikel 19, §2, bedoelde acties en kosten te organiseren en te financieren, door middel van contracten die het erkend organisme desgevallend afsluit met de overheidsinstanties die de kosten bedoeld in artikel 19, §2, dragen; in dit laatste geval wordt de in artikel 27, §1, bedoelde financiële verplichting verminderd met de bedragen die overeenstemmen met het aandeel in de totale kosten van de overheidsinstanties die een dergelijk contract hebben afgesloten.

Deze contracten moeten in overeenstemming zijn met de modelcontracten die door het Beslissingsorgaan UPV goedgekeurd worden, na consultatie van het Beslissingsorgaan Verpakkingen.

Het Beslissingsorgaan UPV zorgt voor de bekendmaking, per Gewest, van de betrokken overheidsinstanties en het aandeel in de kosten van elk van deze overheidsinstanties, waarbij verder onderscheid kan worden gemaakt tussen de kosten bedoeld in artikel 19, §2, sub 1°, 2°, 3°, 4° en 5°.

Artikel 29

Pertinente en meetbare indicatoren op het vlak van de middelen en de resultaten betreffende de evolutie van de openbare netheid zullen, op voorstel van het Beslissingsorgaan UPV, worden bepaald in de erkenning bedoeld in artikel 27, §1, en/of in de erkenning van het organisme, zoals voorzien in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval. De Interregionale Commissie voor de UPV zal nagaan of de resultaten van de indicatoren een gunstige evolutie weergeven van de situatie inzake de verbetering van de openbare netheid.

Artikel 30

Het Beslissingsorgaan UPV kan de bedrijfsrevisoren van het collectief organisme ondervragen met het oog op het verkrijgen van elke informatie die het wenst in het kader van dit Samenwerkingsakkoord. Het Beslissingsorgaan UPV kan de boekhouding op zijn kosten laten nazien door een bedrijfsrevisor of externe accountant die het aanstelt. Indien het collectief organisme geen bedrijfsrevisoren heeft aangeduid, wordt deze opdracht uitgevoerd op kosten van het collectief organisme.

Artikel 31

Indien een collectief organisme acties opzet met gewestelijke draagwijdte voor de sensibilisering van de consument moeten deze voorafgaandelijk voor goedkeuring worden voorgelegd aan de gewestelijke administraties. De gewestelijke administraties gaan hierbij na of de voorgenomen acties in overeenstemming zijn met de doelstellingen en de bepalingen van het Samenwerkingsakkoord en met de doelstellingen van het afvalstoffen- en materialenbeleid van het Gewest.

Afdeling 3 – Taken van de overheid

Artikel 32

Indien in het kader van de financiële optie bedragen worden betaald aan het Gewest, in uitvoering van de onderafdelingen 2.1 en 2.2, bepaalt elk Gewest autonoom de concrete bestemmingen en besteding hiervan, met het oog op de vergoeding van de totale en reële kosten van het zwerfvuilbeleid van de betrokken overheidsinstanties.

Artikel 33

Indien in het kader van de financiële optie bedragen worden betaald aan het Gewest, in uitvoering van de onderafdelingen 2.1 en 2.2, nemen de gewestelijke administraties maatregelen om consumenten voor te lichten en verantwoordelijk consumentengedrag te stimuleren, teneinde tot een vermindering te komen van zwerfvuil van producten die onder dit Samenwerkingsakkoord vallen, en nemen zij maatregelen om consumenten voor te lichten over:

1° de beschikbaarheid van herbruikbare alternatieven, systemen voor hergebruik en mogelijkheden voor afvalbeheer van die producten, evenals de beste praktijken voor een degelijk afvalbeheer in overeenstemming met de gewestelijke afvalstoffenwetgeving;
2° de effecten op het milieu, in het bijzonder het mariene milieu, van zwerfvuil en andere ongepaste vormen van verwijdering van afval van die producten;
3° de gevolgen van ongepaste manieren van verwijdering van afval van deze producten op de riolering.

Artikel 34

§1. Het collectief organisme is verplicht om jaarlijks, tegen uiterlijk 1 maart, voor het afgelopen kalenderjaar aan het Beslissingsorgaan UPV mee te delen:

- de lijst van de contracten die zijn gesloten met de overheidsinstanties die kosten dragen inzake zwerfvuil en de aan elk van deze overheidsinstanties betaalde bedragen;
- de lijst van producenten die een toetredingscontract hebben gesloten;
- de financiële gegevens die worden gebruikt voor de berekening van de bijdragen van de leden.

§2. In het geval van de organisatorische en financiële terugname van het zwerfvuil (organisatorische en financiële optie) is het collectief organisme verplicht om tevens jaarlijks, tegen uiterlijk 31 maart, voor het afgelopen kalenderjaar aan het Beslissingsorgaan UPV de volgende gegevens mee te delen:

- de ingezamelde hoeveelheden zwerfvuil;
- de hoeveelheden gesorteerd, gerecycleerd en nuttig toegepast zwerfvuil.

Afdeling 4 – Wijzigingen in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval

Artikel 35

§1. In artikel 10, §2, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt aan het einde van punt 7° het punt vervangen door een puntkomma.

§2. Aan artikel 10, §2, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt een punt 8° toegevoegd, met de volgende tekst:

"8° indien de erkenning betrekking heeft op de verplichtingen van het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil:

- *een financieel plan en een voorlopige begroting voor de duur van de erkenning*;
- *de aard van de betrokken afvalstoffen*;
- *een ontwerp van toetredingscontract dat door het collectief organisme moet afgesloten worden met zijn leden*;
- *een modelcontract met de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht inzake openbare netheid en met de andere overheidsinstanties die instaan voor het beheer van zwerfvuil, met inbegrip van de regels en procedures voor de vergoeding van de reële en volledige kost, inclusief de algemene kosten*;
- *een operationeel plan voor het beheer van zwerfvuil in samenwerking met de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht inzake openbare netheid en een beschrijving van de acties die moeten worden ondernomen bij de andere overheidsinstanties die instaan voor het beheer van zwerfvuil*;
- *de voorgestelde graad van vooruitgang op de gewestelijke grondgebieden en de realisatietermijnen*;
- *de modaliteiten voor de versterking van de selectieve inzameling van huishoudelijke verpakkingen bij de gezinnen en out-of-home*;
- *het instellen van nieuwe modellen (bijvoorbeeld Green deals)*;
- *de rapporterings- en controlemethode om de efficiëntie van het opgezette systeem te evalueren."*.

Artikel 36

§1. Aan artikel 7 van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt een §3 toegevoegd, met de volgende tekst:

"§3. De verpakkingsverantwoordelijke, zoals bedoeld in paragraaf 1 van dit artikel, zorgt, hetzij voor de organisatorische en financiële terugname van de totaliteit van het zwerfvuil afkomstig van de huishoudelijke verpakkingen die door hem op de markt werden gebracht, hetzij voor de vergoeding van de in artikel 13, §1, 15° opgesomde kosten van alle overheidsinstanties die deze kosten dragen, voor het zwerfvuil dat afkomstig is van de huishoudelijke verpakkingen die hij op de markt heeft gebracht. De eerste optie moet de instemming bevatten van de overheidsinstanties die instaan voor het beheer van het zwerfvuil afkomstig van de huishoudelijke verpakkingen op de markt gezet door de verpakkingsverantwoordelijke en omvat naast een plan van aanpak voor de opruiming van het zwerfvuil, ook de acties voor het verzamelen en rapporteren van de gegevens en voor de financiering van de elementen van het zwerfvuilbeleid opgesomd in artikel 13, §1, 15°, 1°-3°. De tweede optie betreft een vergoeding aan alle overheidsinstanties die deze kosten dragen. Deze vergoeding moet in verhouding staan tot zijn marktaandeel, zoals bepaald in §4.

De verpakkingsverantwoordelijke geeft een beschrijving van de wijze waarop hij zal voldoen aan deze verplichting. -

Deze paragraaf is enkel van toepassing voor verpakkingsverantwoordelijken die volgende verpakkingen op de markt brengen: verpakkingen die door de SUP-richtlijn worden geviseerd, verpakkingen van sigaretten en huishoudelijke drankverpakkingen uit blik.".

§2. Aan artikel 7 van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt een §4 toegevoegd, met de volgende tekst:

"§4. De verpakkingsverantwoordelijke, zoals bedoeld in paragraaf 1 van dit artikel, moet met betrekking tot elk kalenderjaar N, middels een heffing die in verhouding staat tot zijn marktaandeel in het voorgaande kalenderjaar N-1, bijdragen aan het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van verpakkingsafval.

Concreet zal de verpakkingsverantwoordelijke met betrekking tot elk kalenderjaar N een heffing verschuldigd zijn berekend op basis van het bedrag per inwoner in artikel 13, §1, 12° voor de afvalstroom huishoudelijk verpakkingsafval en in artikel 14bis voor de afvalstroom bedrijfsmatig verpakkingsafval, weliswaar in verhouding tot zijn marktaandeel in het kalenderjaar N-1 en voor zover de berekende heffing per afvalstroom minstens 500 euro bedraagt.

Elke verpakkingsverantwoordelijke rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het kalenderjaar N+1 volgend op dat kalenderjaar, de aantallen van de door hem in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte verpakkingen, waarop de heffing van toepassing is. De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor kalenderjaar N, op basis van de aantallen in kalenderjaar N-1, het marktaandeel van de verpakkingsverantwoordelijke vast, zoals bepaald overeenkomstig artikel 13, §1, 14°, vijfde lid voor het verpakkingsafval van huishoudelijke oorsprong en overeenkomstig artikel 14bis, §1, derde lid voor het verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong, en communiceert tegen 1 april van het kalenderjaar N+1 het concreet te betalen bedrag. De heffing wordt betaald tegen uiterlijk 15 april in kalenderjaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd.

De heffing is voor de eerste keer verschuldigd met betrekking tot het kalenderjaar 2026.".

§3. Aan artikel 10 van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt een §5 toegevoegd, met de volgende tekst:

"§5. Vier jaar na de inwerkingtreding van elke erkenning, stelt het Beslissingsorgaan Verpakkingen een samenvattende evaluatienota op, alsmede een strategische oriëntatienota voor een eventuele nieuwe erkenning ten behoeve van de vertegenwoordigers van de Gewestregeringen.".

§4. In artikel 13, §1, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt het vijfde lid van punt 12° vervangen door de volgende tekst:

"Het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van verpakkingen kan onder meer betrekking hebben op:

- *de preventie van verpakkingsafval;*
- *Research & Development om de kwaliteit van de verpakkingen en met name hun recycleerbaarheid te verbeteren;*
- *de verbetering van de resultaten en/of de kwaliteit van de selectieve inzamelingen;*
- *de niet-selectieve inzameling en verwerking van verpakkingsafval;*
- *de controle en monitoring van de doelstellingen van dit Samenwerkingsakkoord;*
- *de strijd tegen de aanwezigheid van verpakkingen in het zwerfvuil en in sluikstort;*
- *de vergoeding van het personeel belast met de controle, uitvoering en opvolging van de voormelde acties."*.

§5. In artikel 13, §1, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt aan het einde van punt 13° het punt vervangen door een puntkomma.

§6. Aan artikel 13, §1, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt een punt 14° toegevoegd, met de volgende tekst:

"14° in de mate dat er geen contract van toepassing is, zoals voorzien in het punt 15°, en in de mate dat de leden van het erkende organisme deze verplichting niet vervullen via een andere rechtspersoon die met dit doel werd opgericht, vanaf het kalenderjaar 2026, de kosten voorzien in punt 15° dragen door het betalen van een heffing van 101.916.395,63 EUR, die bestaat uit een bedrag van 33.071.946,73 EUR voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een bedrag van 22.810.842,29 EUR voor het Waalse Gewest en een bedrag van 46.033.606,61 EUR voor het Vlaamse Gewest.

Het Beslissingsorgaan UPV zorgt voor de bekendmaking, per Gewest, van de betrokken overheidsinstanties en het aandeel in de totale kosten van elk van deze overheidsinstanties, waarbij verder onderscheid kan worden gemaakt tussen de kosten bedoeld in punt 15°, sub 1, 2, 3 en 4.

De bedragen van de heffing in het eerste lid van dit punt worden vanaf het kalenderjaar dat volgt op het eerste volledige werkingsjaar van een systeem van statiegeld of van een gelijkwaardig systeem voor huishoudelijke drankverpakkingen van rechtswege verminderd met 25%; vervolgens worden de aldus verminderde bedragen voor elk van de 6 daarop volgende kalenderjaren jaarlijks opnieuw van rechtswege verminderd met 5%.

De bedragen van de heffing worden verminderd met de bedragen die overeen stemmen met het gecombineerde marktaandeel van de verpakkingsverantwoordelijken die op individuele basis uitvoering geven aan hun verplichtingen overeenkomstig artikel 7. Het marktaandeel van deze verpakkingsverantwoordelijke wordt uitgedrukt in een percentage dat wordt berekend door de aantallen van de door de verpakkingsverantwoordelijke op de markt gebrachte huishoudelijke verpakkingen waaruit het betrokken zwerfvuil voortkomt, te delen door de totale aantallen op de markt gebrachte huishoudelijke verpakkingen waaruit het betrokken zwerfvuil voortkomt, en dit vervolgens te vermenigvuldigen met factor honderd.

De heffing is slechts verschuldigd voor zover de berekende heffing minstens 500 euro bedraagt.

In de mate dat het erkend organisme, samen met de betrokken overheidsinstanties, voor de organisatorische en financiële terugname van zwerfvuil heeft gekozen, is de heffing niet van toepassing voor dat aandeel.

De bedragen bedoeld in het eerste lid van dit punt worden jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex der consumptieprijzen, met als basisindex het gemiddelde van de cijfers van de gezondheidsindex der consumptieprijzen van de vier eerste maanden van het voorgaande jaar.

In de mate dat er geen contract van toepassing is, zoals voorzien in het punt 15°, en de heffing voorzien in het eerste lid betaald wordt, verbinden de Gewesten zich ertoe om de efficiëntie van de met de geïnde heffingen gefinancierde acties te meten, door gebruik te maken van prestatie-indicatoren.

Binnen de 2 jaar na de inwerkingtreding van het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil, realiseert de Interregionale Commissie voor de UPV, samen met de bevoegde gewestelijke administraties, ten behoeve van de Gewestregeringen een evaluatie van de bedragen van de heffing, zoals opgenomen in het eerste lid, op basis van dezelfde hypotheses in de 3 Gewesten. De bedragen van de heffing moeten ten laatste vanaf het kalenderjaar 2029 aangepast worden op basis van deze evaluatie, waarbij het uitdrukkelijk ook de bedoeling is om de scope van de heffing uit te breiden tot het zwerfvuil afkomstig van alle huishoudelijke verpakkingen. Vervolgens gebeurt deze evaluatie elke 5 jaren opnieuw.

Het erkend organisme rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het kalenderjaar N+1 volgend op dat

kalenderjaar, de aantallen van de door zijn leden in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte huishoudelijke verpakkingen, waarop de heffing van toepassing is. De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor kalenderjaar N, op basis van de aantallen in kalenderjaar N-1, het marktaandeel van het erkend organisme vast, zoals bepaald overeenkomstig het vierde lid van dit punt, en communiceert tegen 1 april van het kalenderjaar N+1 de door het erkend organisme concreet te betalen bedragen, door middel van een formulier. De heffing wordt betaald tegen uiterlijk 15 april in kalenderjaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd. Elk Gewest staat in voor de verdere verdeling van de heffing aan alle overheidsinstanties die op zijn grondgebied de kosten bedoeld in artikel 13, §1, 15°, 1°-3° dragen. Jaarlijks op uiterlijk 15 april van het kalenderjaar N moet een voorafbetaling gedaan worden van 50% van de geschatte verschuldigde heffing voor kalenderjaar N, die gebaseerd is op de geschatte aantallen verpakkingen, waarop de heffing van toepassing is, die door de leden van het erkende organisme op de markt werden gebracht in het kalenderjaar N-1. Hiervoor rapporteert het erkende organisme op 1 maart van het kalenderjaar N de geschatte aantallen van het kalenderjaar N-1.

De heffing is voor de eerste keer verschuldigd met betrekking tot het kalenderjaar 2026.

Het formulier bedoeld in het elfde lid van dit punt bevat minstens de volgende gegevens:

1° de gevorderde bedragen per Gewest of betrokken overheidsinstantie;

2° de rekeningnummers waarop de bedragen dienen gestort te worden.

Als het erkend organisme niet tot de betaling overgaat of als na controle door de met de inning en de invordering belaste ambtenaar blijkt dat de betaalde bedragen onjuist zijn, kan door de met controle belaste leden van het Permanent Secretariaat een geldboete opgelegd worden. Deze geldboete wordt gelijkgesteld aan 10 % van het niet-betaalde bedrag. De geldboete komt toe aan de Gewesten en wordt verdeeld op basis van de verdeelsleutel die kan worden afgeleid uit de bedragen per Gewest opgenomen in het eerste lid van dit punt.

Als de bedragen niet zijn betaald na het verstrijken van de gestelde betalingstermijn, is van rechtswege de wettelijke intrest verschuldigd, vermeld in het koninklijk besluit van 4 augustus 1996 tot wijziging van de wettelijke rentevoet.

Het erkend organisme is verplicht om alle gegevens die nodig zijn om de juistheid van de betaalde bedragen na te gaan, voor te leggen op ieder verzoek van de ambtenaren die belast zijn met de controle.

Het erkend organisme is verplicht om op ieder verzoek van de ambtenaren die belast zijn met de controle, mondeling of schriftelijk alle inlichtingen te verschaffen die hem gevraagd worden om de juistheid van de betaalde bedragen na te gaan.

Voor het kalenderjaar 2026 en voor elk Gewest wordt het bedrag van de eventuele vrijwillige financiële verbintenissen bedoeld in punt 4° die niet onder een eerdere overeenkomst vallen, in mindering gebracht van de bedragen bedoeld in het eerste lid van dit punt.”.

§7. Aan artikel 13, §1, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt een punt 15° toegevoegd, met de volgende tekst:

“15° Indien de verpakkingsverantwoordelijke er via het erkend organisme, samen met de betrokken overheidsinstanties, voor kiest zijn verplichting na te komen door middel van een systeem van organisatorische en financiële terugname van het zwerfvuil (organisatorische en financiële optie), contracten sluiten met de overheidsinstanties die kosten dragen voor het beheer van zwerfvuil dat afkomstig is van de huishoudelijke verpakkingen die door de SUP-richtlijn worden geviseerd, van de verpakkingen van sigaretten en van de huishoudelijke drankverpakkingen uit blik, die door de leden van het erkend organisme op de markt werden gebracht. Deze contracten moeten in overeenstemming zijn met de modelcontracten die, na analyse door en op voorstel van het

Beslissingsorgaan UPV, goedgekeurd worden door het Beslissingsorgaan Verpakkingen en die als voorwerp hebben het organiseren en het financieren van de totale en reële kosten van:

1. *de bewustmakingsmaatregelen, teneinde tot een vermindering te komen van zwerfvuil van huishoudelijke verpakkingen, en consumenten voor te lichten over:*
   a) *de beschikbaarheid van herbruikbare alternatieven, systemen voor hergebruik en mogelijkheden voor het beheer van huishoudelijk wegwerpverpakkingsafval, evenals de beste praktijken voor een degelijk afvalbeheer in overeenstemming met de gewestelijke afvalstoffenwetgeving;*
   b) *de effecten op het milieu, in het bijzonder het mariene milieu, van zwerfvuil en andere ongepaste vormen van verwijdering van huishoudelijk verpakkingsafval;*
2. *het opruimen van het zwerfvuil van huishoudelijke verpakkingen, en voor het daaropvolgende vervoer en verwerking van dat zwerfvuil conform de gewestelijke bepalingen;*
3. *het inzamelen van huishoudelijk verpakkingsafval dat in openbare inzamelsystemen wordt afgedankt, inclusief de kosten voor de infrastructuur en de exploitatie ervan en voor het daaropvolgende vervoer en verwerking van dat afval. Deze kosten moeten ook betrekking hebben op het opzetten van specifieke infrastructuur voor het, al dan niet selectief, inzamelen van huishoudelijke verpakkingen, zoals passende afvalrecipiënten op plekken waar frequent zwerfvuil wordt aangetroffen;*
4. *de proportionele bijdrage aan de algemene kosten van het zwerfvuilbeleid van de overheid, met inbegrip van de controle.”*.

Afdeling 5 – Controle en strafbepalingen

Artikel 37

§1. Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie, zijn de ambtenaren en personeelsleden van elke bevoegde administratie van het Gewest die zijn aangewezen door hun Regering, alsook de leden van het Permanent Secretariaat van de Interregionale Commissie voor de UPV, belast met het toezicht op de bepalingen van Boek II en III van dit Samenwerkingsakkoord en het toezicht op de uitvoering van de verplichtingen inzake Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid overeenkomstig de Verordening (EU) 2023/1542. De ambtenaren en personeelsleden van elke bevoegde administratie van het Gewest die zijn aangeduid door hun Regering, hebben het statuut van agent van gerechtelijke politie. Zij leggen in die hoedanigheid de eed af. Zij hebben de mogelijkheid zich te laten bijstaan door de gewone politie.

§2. Elke producent en elk collectief organisme is gehouden om, op verzoek van de in de eerste paragraaf vernoemde personen, alle documenten en briefwisseling ter beschikking te stellen en mondeling of schriftelijk alle inlichtingen met betrekking tot de uitvoering van zijn verplichtingen krachtens dit Samenwerkingsakkoord en de Verordening (EU) 2023/1542 te verstrekken.

Wanneer de documenten en briefwisseling door middel van een geïnformatiseerd systeem worden gehouden, opgemaakt, uitgereikt, ontvangen of bewaard, hebben de in de eerste paragraaf vernoemde personen het recht zich de op informatiedragers geplaatste gegevens in een leesbare en verstaanbare vorm ter inzage te doen voorleggen. De in de eerste paragraaf genoemde personen kunnen eveneens de hiervoor vermelde persoon verzoeken om in hun bijzijn en met zijn uitrusting kopieën te maken onder de door hen gewenste vorm van het geheel of een deel van de voormelde gegevens, evenals om de informaticabewerkingen te verrichten die nodig worden geacht om de controle uit te oefenen op de naleving van de verplichtingen van dit Samenwerkingsakkoord en de Verordening (EU) 2023/1542.

§3. Elke producent en elk collectief organisme is gehouden om op elk tijdstip en zonder voorafgaande verwittiging, vrije toegang te verlenen tot de ruimten waar de activiteit wordt uitgeoefend, voor zover deze ruimten niet gebruikt worden voor bewoning, teneinde de in de eerste paragraaf vernoemde personen in staat te stellen de naleving van de verplichtingen van huidig Samenwerkingsakkoord en de Verordening (EU) 2023/1542 te controleren. Als ruimten waar een activiteit wordt uitgeoefend,

moeten onder meer worden beschouwd burelen, fabrieken, werkplaatsen, winkels, garages en terreinen die als fabriek, werkplaats of opslagplaats gebruikt worden

Als deze verrichtingen de kenmerken van een huiszoeking dragen, mogen ze alleen worden uitgevoerd op voorwaarde dat de onderzoeksrechter daarvoor een machtiging heeft verstrekt.

Artikel 38

§1. De producent die zijn inzamel- en verwerkingsdoelstellingen niet behaalt en die zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid alsnog moet overdragen aan een beheersorganisme, zoals voorzien in artikel 10, §2, en die nalaat dit te doen binnen een termijn van 3 maanden nadat de vaststelling door het Beslissingsorgaan UPV van het niet behalen van deze doelstellingen aan hem werd ter kennis gebracht, wordt gestraft met een geldboete van duizend tot twee miljoen euro.

§2. De producent die zijn verplichtingen niet overeenkomstig artikel 26, §1, heeft toevertrouwd aan een collectief organisme en die niet overeenkomstig artikel 22, op individuele basis uitvoering geeft aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid, wordt gestraft met een geldboete van duizend tot twee miljoen euro.

BOEK IV – EINDBEPALINGEN EN VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Artikel 39

Het Beslissingsorgaan UPV van de Interregionale Commissie voor de UPV:

1° keurt, samen met het Beslissingsorgaan Verpakkingen van de Interregionale Commissie voor de UPV, het jaarlijkse begrotingsvoorstel aan de Gewestregeringen goed;

2° keurt, samen met het Beslissingsorgaan Verpakkingen van de Interregionale Commissie voor de UPV, het jaarlijkse werkprogramma van het Permanent Secretariaat, de functieomschrijving en de jaarlijkse doelstellingen voor de Directeur en de diensthoofden van het Permanent Secretariaat goed en staat, samen met het Beslissingsorgaan Verpakkingen van de Interregionale Commissie voor de UPV, in voor de jaarlijkse evaluatie van de Directeur en de diensthoofden van het Permanent Secretariaat;

3° bepaalt, samen met het Beslissingsorgaan Verpakkingen van de Interregionale Commissie voor de UPV, het organogram en de regels van interne werking van de Interregionale Commissie voor de UPV;

4° keurt de wijze waarop de producent die geen beheersorganisme of collectief organisme gelast heeft met de uitvoering van zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid, zijn verplichtingen vervult, goed;

5° geeft advies over het model van toetredingsovereenkomst tussen de producent en het beheersorganisme;

6° controleert de erkenningsaanvragen die door de beheersorganismen en de collectieve organismen worden ingediend in het kader van artikel 9, §7 en van artikel 27, §1, en ziet toe op de uitvoering van de erkenningen die het verleent;

7° geeft advies over het financieel plan van de beheersorganismen;

8° informeert de Gewesten over het al dan niet van toepassing zijn van de heffingen zoals bepaald in artikel 13 en 14;

9° maakt de namen van de betrokken overheidsinstanties bekend die kosten dragen ten gevolge van zwerfvuil, alsook de voor elk van deze instanties te dekken kosten en alle andere relevante indicatoren;

10° stelt de formulieren op zoals voorzien in artikel 27, §2;

11° geeft uitvoering aan alle andere taken die haar in dit Samenwerkingsakkoord worden opgelegd.

Artikel 40

Binnen de twee jaar volgend op de inwerkingtreding van huidig Samenwerkingsakkoord, realiseert het Beslissingsorgaan UPV van de Interregionale Commissie voor de UPV een evaluatie van het gehele systeem, met name met de bedoeling om een mogelijke evolutie toe te laten en om het voortzetten van een gemeenschappelijk systeem op het volledige Belgische grondgebied toe te laten.

Het gemeenschappelijk systeem is gebaseerd op een model waarbij de betrokken publieke en private partijen, elk vanuit hun eigen rol en bevoegdheden, samenwerken aan de algemene doelstelling inzake openbare netheid.

Artikel 41

In het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die wordt ingesteld door dit Samenwerkingsakkoord en de Verordening (EU) 2023/1542, zijn de Gewestregeringen, samen optredend door middel van een uitvoerend samenwerkingsakkoord, voor zover zij redelijk, doeltreffend en proportioneel handelen, gemachtigd om eenduidig de rollen en verantwoordelijkheden te bepalen van de producenten, de beheersorganismen en de collectieve organismen, de tussenhandelaars en eindverkopers, de publieke of private operatoren voor het beheer van afvalstoffen, de lokale autoriteiten en, desgevallend, de operatoren voor het hergebruik en de voorbereiding met het oog op hergebruik en de bedrijven van de sociale en de solidaire economie.

Het bepalen van de rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken actoren moet tot doel hebben een goede uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid mogelijk te maken en kan betrekking hebben op:

- de modaliteiten van inzameling en terugname van de betrokken afvalstoffen;
- de samenwerking tussen de producenten en de publiekrechtelijke rechtspersonen die territoriaal bevoegd zijn voor huishoudelijke afvalstoffen. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de publiekrechtelijke rechtspersonen zorgen voor de gratis inzameling van de betrokken huishoudelijke afvalstoffen en de producenten daarvoor een billijke vergoeding moeten betalen. Hiervan kan afgeweken worden indien andere inzamelkanalen efficiënter en effectiever zijn;
- de rapportering over de eigen activiteiten met de betrokken afvalstoffen;
- de verplichting om mogelijkheden tot herstel, hergebruik en hoogwaardige verwerking van de betrokken afvalstoffen bij de inzameling, opslag en transport ervan veilig te stellen en te stimuleren;
- de verplichting om voor houders van de betrokken afvalstoffen informatie te verstrekken over afvalpreventie, hergebruik en voorbereiding voor hergebruik, terugname- en inzamelsystemen en het voorkomen van zwerfvuil;
- het vermelden van de milieubijdrage op de factuur.

Artikel 42

De verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de toepassing van dit

Samenwerkingsakkoord is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang, als vermeld in artikel 6, 1, e) van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

De in de artikelen 11, 15, 34 en 37 bedoelde persoonsgegevens worden gebruikt om te controleren of de producent zijn verplichtingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid nakomt.

De verantwoordelijke voor de gegevensverwerking is de Interregionale Commissie voor de UPV. Deze gegevens worden maximaal 5 jaar bewaard.

Artikel 43

De verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de toepassing van dit Samenwerkingsakkoord is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang, als vermeld in artikel 6, 1, e) van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

De in de artikelen 22, 23 en 25 bedoelde persoonsgegevens worden in het kader van de beoordeling van het individueel beheersplan zwerfvuil gebruikt om de producent die dit plan heeft ingediend, te identificeren.

De verantwoordelijke voor de gegevensverwerking is de Interregionale Commissie voor de UPV. Deze gegevens worden bewaard gedurende de geldigheidsduur van het individueel beheersplan zwerfvuil.

Artikel 44

De Interregionale Commissie voor de UPV neemt passende maatregelen om aan de betrokkene de informatie te verstrekken als bedoeld in de artikelen 13 en 14 van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) en de mededeling te verstrekken als bedoeld in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 van dezelfde verordening met betrekking tot de verwerking van zijn persoonsgegevens voor de in artikel 42 van deze samenwerkingsovereenkomst genoemde doeleinden, in duidelijke en eenvoudige taal, in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm.

Artikel 45

Huidig Samenwerkingsakkoord treedt in werking op de dag van de inwerkingtreding van de laatste instemmingsakte.

De artikelen 37 en 38 van huidig Samenwerkingsakkoord zijn slechts van toepassing op een afvalstroom bedoeld in artikel 7, §1, 1ste lid, van zodra er voor deze afvalstroom een uitvoerend samenwerkingsakkoord, zoals voorzien in artikel 7, §1, 3de lid, is in werking getreden.

Brussel,

De Minister-President van de Vlaamse Regering,
M. Diependaele

De Vlaamse Minister van Omgeving en Landbouw,
J. Brouns

De Minister-President van de Waalse Regering,
A. Dolimont

De Waalse Minister van Gezondheid, Leefmilieu, Solidariteit en Sociale Economie,
Y. Coppieters

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
R. Vervoort

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie en Participatieve Democratie,
A. Maron